

Συνεχίζεται ο αγώνας για την υπεράσπιση του δημόσιου χαρακτήρα της Καλόγριας

ΑΡΡΑΓΕΣ ΤΟ «ΜΕΤΩΠΟ» ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ: ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Σε εξέλιξη βρίσκεται η υπόθεση αναγνώρισης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ιδιώτη, που διεκδικεί έκταση παλαιού αιγιαλού 35 στρεμμάτων, στην emblematic παραλία της Καλόγριας. Το «μέτωπο» των φορέων της περιοχής, στο οποίο συμμετέχουν η Περιφέρεια ΔΕ, η ΠΕΔΔΕ, ο Δήμος Δυτικής Αχαΐας, το ΤΕΕ και η ΟΙΚΙΠΑ, συνεχίζουν τον αγώνα με όλα τα πρόσφορα μέσα (διοικητικά, δικαστικά και πολιτικά), για να παραμείνει ο δημόσιος χαρακτήρας της Καλόγριας.

Με πρόσφατη ομόφωνη απόφαση του ΔΣ της ΠΕΔΔΕ, μετά από πρόταση του Δημάρχου Δυτικής Αχαΐας κ. Αλεξόπουλου, αποφασίστηκε να συνεχιστούν οι νομικές και άλλες ενέργειες, συμπεριλαμβανομένης της κατάθεσης μηνυτήριας αναφοράς στην εισαγγελία, ενώ παράλληλα ζητήθηκε η συνδρομή των τοπικών βουλευτών, προκειμένου να ασκήσουν τα κοινοβουλευτικά τους καθήκοντα με κάθε πρόσφορο τρόπο, ώστε να ακυρωθεί η εν εξέλιξη διαδικασία ιδιωτικοποίησης της Καλόγριας.

Λεπτομέρειες στις σελίδες 8 και 9

Οδοιπορικό στα νησιά Γκαλαπάγκος!

Η φίλη της ΟΙΚΙΠΑ Γιώγια Πολιτοπούλου επισκέφτηκε πρόσφατα τα περίφημα νησιά Γκαλαπάγκος, εκεί όπου ο Κάρολος Δαρβίνος εμπνεύστηκε τη θεωρία της εξέλιξης και παρουσιάζει τις εντυπώσεις της αποκλειστικά για την «εν αιθρία».

Παραθέτοντας εντυπωσιακές φωτογραφίες των ζώων που ζουν εκεί, περιγράφει γλαφυρά έναν «επίγειο παράδεισο» όπου ζώα, φυτά και άνθρωποι είναι σε πλήρη αρμονία, συμβιώνοντας με ισοότητα και σεβασμό σ' ένα τοπίο απaráμιλλης ομορφιάς.

Αναλυτικά στη σελίδα 16

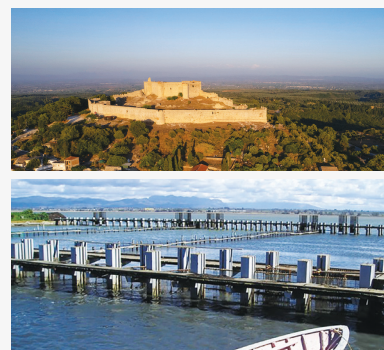
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ Λ/Θ ΚΟΤΥΧΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΧΛΕΜΟΥΤΣΙ

Κυριακή 7 Δεκεμβρίου

Ημερήσια εκδρομή στη λιμνοθάλασσα Κοτυχίου του ν. Ηλείας και στο μεσαιωνικό κάστρο Χλεμούτσι διοργανώνει η ΟΙΚΟ-παρέα μας την Κυριακή 7 Δεκεμβρίου.

Θα έχουμε την ευκαιρία να δούμε από κοντά το παραδοσιακό ιχθυοτροφείο του Κοτυχίου και να παρατηρήσουμε τα πουλιά της λιμνοθάλασσας, η οποία ανήκει στις προστατευόμενες, από τη συνθήκη Ramsar, περιοχές της Ελλάδας.

Θα επισκεφτούμε ακόμη το κάστρο Χλεμούτσι, το οποίο κατασκευάστηκε την περίοδο της Φραγκοκρατίας,

μεταξύ του 1220 και 1223, από τον Γοδεφρείδο Β' Βιλλεαρδουίνο, έχει φρουριακό χαρακτήρα και θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα μεσαιωνικά κάστρα στην Ελλάδα.

Κρατήσεις θέσεων με τραπεζική προκαταβολή. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τη γραμματεία της ΟΙ.ΚΙ.ΠΑ. στο 2610-32.10.10 (Δευτέρα, Πέμπτη και Παρασκευή 7.00-9.00 μ.μ., Τρίτη και Τετάρτη 9.30-11.30 π.μ.)

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΝΟΤΙΑΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

3ήμερη εκδρομή της ΟΙΚΙΠΑ – 17 έως 19 Οκτωβρίου 2025

Ένα ταξίδι πέρα από τα σύνορα, ανάμεσα στην ιστορία, τη φύση και την ανθρώπινη ζεστασιά.
Μια φθινοπωρινή απόδραση με χρώματα και ιστορίες

Όταν το φθινόπωρο ντύνει τη γη με τα γλυκά του χρώματα, η διάθεση για ταξίδι ξυπνά. Η ΟΙΚΙΠΑ οργάνωσε μια τριήμερη εξόρμηση στη Νότια Αλβανία, γεμάτη εικόνες, πολιτισμό και ανακαλύψεις. Τρεις μέρες, τρεις πόλεις, αμέτρητες εμπειρίες.

1η ΗΜΕΡΑ – ΒΟΥΘΩΡΩΤΟ & ΑΓΙΟΙ ΣΑΡΑΝΤΑ

Η εκδρομή ξεκίνησε νωρίς το πρωί της Παρασκευής 17 Οκτωβρίου, με καλή διάθεση και ανυπομονησία. Μετά από σύντομη στάση έξω από τα Γιάννενα, περάσαμε τα σύνορα και κατευθυνθήκαμε προς το **Βουθωρώτο** – αρχαία ελληνική πόλη και μνημείο της UNESCO. Ανάμεσα στα ερείπια του θεάτρου και της ρωμαϊκής αγοράς, το παρελθόν έμοιαζε να μας ψιθυρίζει ιστορίες αιώνων.

Λίγο αργότερα, η φύση πήρε τη σκυτάλη με το εντυπωσιακό **Γαλάζιο Μάτι**: μια πηγή με νερά τόσο διαυγή, που καθρεφτίζουν τον ουρανό. Το απόγευμα μας βρήκε στους **Αγίους Σαράντα**,

όπου απολαύσαμε το πρώτο μας δείπνο και έναν περίπατο δίπλα στο κύμα.

2η ΗΜΕΡΑ – ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟ & ΜΠΕΡΑΤΙ

Το Σάββατο ξημέρωσε με προορισμό το **Αργυρόκαστρο**, την περίφημη «πέτρινη πόλη». Από το κάστρο ως τα πλακόστρωτα σοκάκια, κάθε γωνιά μαρτυρούσε την ιστορία και την αρχοντιά της Ηπείρου. Τα σπίτια από σχιστόλιθο, σκαρφαλωμένα στις πλαγιές, έμοιαζαν προέκταση του βουνού. Το απόγευμα φτάσαμε στο **Μπεράτι**, την «πόλη με τα χίλια παράθυρα». Η θέα των αρχοντικών που απλώνονται στην πλαγιά, τα στενά δρομάκια και η επίσκεψη στο μουσείο Ονούφριου μας μετέφεραν σε μια άλλη εποχή. Το δείπνο στο ξενοδοχείο έκλεισε ιδανικά μια μέρα γεμάτη εικόνες.

3η ΗΜΕΡΑ – ΠΟΓΡΑΔΕΤΣ & ΚΟΥΡΥΤΣΑ

Η Κυριακή μάς υποδέχθηκε με γαλήνη στις όχθες

της **λίμνης Οχρίδας**, στο παραλίμνιο **Πόγραδετς**. Ο περίπατος δίπλα στο νερό, με τον καθρέφτη του ουρανού να απλώνεται μπροστά μας, ήταν μια στιγμή ηρεμίας και στοχασμού.

Η επόμενη στάση, η **Κουρυσά**, μας θύμισε τη βαθιά ελληνική ιστορία της περιοχής. Ο ναός της Αναστάσεως δεσπόζει στην καρδιά της πόλης, ενώ τα αναπαλαιωμένα σοκάκια διατηρούν κάτι από την αίγλη του παρελθόντος. Μετά την περιήγηση και μια σύντομη στάση για καφέ, πήραμε τον δρόμο της επιστροφής για την Πάτρα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η εκδρομή της ΟΙΚΙΠΑ στη Νότια Αλβανία δεν ήταν απλώς ένα ταξίδι. Ήταν ένα βίωμα. Μια συνάντηση με το παρελθόν, τη φύση και τους ανθρώπους. Ένα ταξίδι που μας θύμιζε ότι ο κόσμος είναι γεμάτος γωνιές, που περιμένουν να τις ανακαλύψουμε – αρκεί να πάρουμε τον δρόμο και να αφήσουμε την καρδιά ανοιχτή.

Αρχηγός και οργανωτής της εκδρομής ήταν ο Οδυσσέας Ξεριζωτής, συνοδός ο Τάσος Φραγκούλιας και τοπικός ξεναγός ο Ζήσος Λούτσης.

Οδυσσέας Ξεριζωτής

ΟΙ ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΑΜΟΛΑΝΕ ΖΩΑ

Ένα μύθος παραπλανητικός και επικίνδυνος για τον άνθρωπο και τη φύση

Σε ρεπορτάζ της εκπομπής @ Live You του **ΣΚΑΪ TV** για ένα **ελάφι** που καταδιώχθηκε από λύκους στην **Πάρνηθα** (μια απολύτως φυσική διαδικασία), ο δημοσιογράφος κ. **Άρης Πορτοσάλτε** ισχυρίστηκε ότι «οι οικολόγοι έφεραν λύκους στην Πάρνηθα» και ότι «οι οικολογικές οργανώσεις χρηματοδοτούμενες από την Ευρώπη έβαλαν άγρια ζωή στα βουνά».

Κύριε Πορτοσάλτε, η δημοσιογραφία είναι μια δουλειά με τερά-

στια ευθύνη και κάθε πληροφορία που διαδίδεται δημόσια θα πρέπει να διασταυρώνεται διπλά και τριπλά για την εγκυρότητα και την αξιοπιστία της προτού «παίξει» στον αέρα και μπει στα σπίτια μας.

Θα σας παρακαλούσα λοιπόν να παραθέσετε μια επίσημη αξιόπιστη πηγή, έρευνα ή αποδείξεις, που να τεκμηριώνουν αυτόν τον ισχυρισμό, και να επανέλθετε με τις απαραίτητες διευκρινήσεις στην εκπομπή σας.

Ο μύθος των «οικολόγων που αμολάνε ζώα» είναι παραπλανητικός και επικίνδυνος για τον άνθρωπο και τη φύση.

Παραθέτω κείμενα που καταρρίπτουν τον μύθο:

- <https://www.herpetofauna.gr/ecologists-releasing-snakes>

- https://eepf.gr/images/news/article_211/SnakesNo.pdf

Από ανάρτηση του Βιολόγου Ηλία Στραχίνη

Τέχνες & Πολιτισμός

Άλλο ένα πολιτιστικό καλοκαίρι πέρασε, χωρίς να ξεχωρίσει για την πρωτοτυπία και την ουσία των δρώμενων, εκτός κάποιων εξαιρέσεων φυσικά, κάνοντας για ακόμη μία φορά εμφανή την έλλειψη υποδομών και θεσμών με συνέπεια, συνέχεια και ουσία.

Η Κινηματογραφική Λέσχη Πάτρας για μία ακόμη χρονιά προσκαλεί τους σινεφίλ στις προβολές της, έχοντας ετοιμάσει ένα ωραίο πρόγραμμα με 25 ταινίες για την περίοδο 2025-2026. Ο Α' Κύκλος προβολών περιλαμβάνει 12 σπουδαίες και σπάνιες ταινίες, όλες για πρώτη φορά στην Πάτρα. Ο Β' Κύκλος αρχίζει αμέσως μετά και τελειώνει τον Απρίλη 2026.

Οι 13 ταινίες του Β' Κύκλου θα ανακοινωθούν στην αρχή του νέου έτους. Οι ταινίες επιλέγονται για την ποιότητα αλλά και τη θεματική, που αφορά στις σύγχρονες κοινωνίες.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2025-2026

Β' ΟΜΑΔΑ

- 3-4.11.2025 «Όταν έλθει το φθινόπωρο» του Φρανσουά Οζόν, 2024, Γαλλία.
- 10-11.11.2025 «Αγάπη μόνο», Νταγκ Γιόχαν Χάουγκερουντ, 2024, Νορβηγία.
- 17-18.11.2025 «Σταυρωμένοι Εραστές» του Κένζι Μιζογκούτσι,

1954, Ιαπωνία.

- 24-25.11.2025 «Το 47», Μαρσέλ Μπαρένα, 2024, Ισπανία.

Γ' ΟΜΑΔΑ

- 1-2.12.2025 «Ο άνθρωπος που γνώριζε πολλά» του Άλφρεντ Χίτσκοκ, 1956, Η.Π.Α., με τους Τζέιμς Στιούαρτ και Ντόρις Ντέι.
- 8-9.12.2025 «Βερμύλιο: Η νύφη του βουνού», Μάουρα Ντελπέρο, 2024, Ιταλία.
- 15-16.12.2025 «Μάρκο: Μια επινοημένη αλήθεια», Τζον Γκαράνιο, Αϊτόρ Αρέγκι, 2024, Ισπανία.
- 5-6.1.2026 «Νεαρές Μητέρες» σε σκηνοθεσία των Λικ & Ζαν-Πιέρ Νταρντέν, 2025, Γαλλία.

Βιβλιοπαρουσίαση

IDA TURPEINEN
“ΕΜΒΙΑ ΟΝΤΑ”

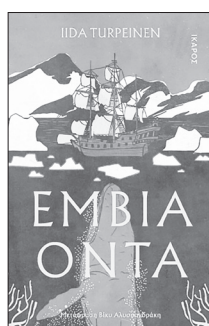
Εκδόσεις ΙΚΑΡΟΣ

Από τις παγωμένες θάλασσες της Αρκτικής και τη ρωσική Αλάσκα στην Ευρώπη του σήμερα, ένα εκπληκτικό ντεμπούτο που εξερευνά ένα από τα συναρπαστικότερα ζώα της ιστορίας και τις ανθρώπινες ζωές που άλλαξε η ανακάλυψή του και η εξαφάνισή του.

Το 1741 ο φυσιοδίφης και θεολόγος Γκέοργκ Βίλχελμ Στέλερ εντάσσεται

στη Μεγάλη Βόρεια Αποστολή, καθώς ο καπετάνιος Βίτους Μπέρνινγκ και το πλήρωμά του ερευνούν μια θαλάσσια διαδρομή από την Ασία στην Αμερική. Αν και δεν φτάνουν ποτέ στον προορισμό τους, κάνουν μια μοναδική ανακάλυψη: τη θαλάσσια αγελάδα του Στέλερ.

Το 1859 ο Γιούαν Χάμπους Φούρουγελμ, ο Φινλανδός κυβερνήτης του ρωσικού τμήματος της Αλάσκα, αναθέτει

στους άντρες του να βρουν τον σκελετό του τεράστιου θηλαστικού, που φημολογείται ότι εξαφανίστηκε πριν από εκατό χρόνια.

Το 1952 ο Γιον Γκρένβαλ, συντηρητής στο Φινλανδικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, αναλαμβάνει να επανασυναρμολογήσει τον σκελετό του εξαφανισμένου κήτους.

Ένα λογοτεχνικό επίτευγμα μέσα από την περιπετειώδη καταγραφή τριών αιώνων ανακαλύψεων. Μια ιστορία για το θαύμα της βιοποικιλότητας και την ικανότητα της φύσης να επουλώνει τις πληγές που της προκαλούν η υπέρμετρη ανθρώπινη φιλοδοξία και η απληστία της επιστήμης.

Πέθανε η κορυφαία ανθρωπολόγος Τζέιν Γκούντολ

δικτύωσης.

Οι έρευνες της Γκούντολ κατά τη δεκαετία του '60 στο Εθνικό Πάρκο Γκόμπε της Τανζανίας επικεντρώθηκαν στην παρατήρηση της συμπεριφοράς των χιμπατζήδων. Αμφισβητώντας το κυρίαρχο αφήγημα της εποχής, η Γκούντολ πρωτοπόρησε δίνοντας ονόματα στους χιμπατζήδες και όχι αριθμούς, παρατηρώντας τα συναισθήματα και την προσωπικότητά τους μεμονωμένα και πάντοτε στο φυσικό περιβάλλον τους, και μελετώντας τον τρόπο που μεγαλώνουν τα μικρά τους και που χρησιμοποιούν εργαλεία.

Η Γκούντολ μίλησε επίσης για την κλιματική αλλαγή, προτρέποντας τη διεθνή κοινότητα να λάβει μέτρα για τη διαχείριση του φαινομένου.

Το συγγραφικό της έργο συνδέεται άμεσα με τις επιστημονικές μελέτες και τη ζωή της ως ερευνήτριας. Στα ελληνικά έχουν μεταφραστεί αρκετά βιβλία της. Ένα από τα πιο γνωστά της δοκίμια έχει τον τίτλο «Στη σκιά του ανθρώπου» (μτφρ. Σταύρος Καραγεωργάκης, εκδ. Αντιγόνη) και μιλά για τις εμπειρίες

της στη ζούγκλα της Τανζανίας και τις παρατηρήσεις της όσον αφορά στους χιμπατζήδες.

εν αιθρία

ΚΩΔ.ΕΛΤΑ 110002

Περιοδική Έκδοση της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας
Διεύθυνση: Τσαμαδού 21 - Τ.Κ. 262 22 ΠΑΤΡΑ
Α.Φ.Μ.: 090048446 - Γ' ΔΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

Θωμάς Κουτρούμπας
Τηλέφωνο & Fax: 2610.32.10.10
email: oikipa@otenet.gr
Τηλέφωνα μελών: 2610.342.444, 2610.643.541
Διευθύνεται από συντακτική επιτροπή
Διανέμεται δωρεάν στους υποστηρικτές μας

Ετήσια συνδρομή για φορείς, οργανισμούς, υπηρεσίες: 43 ευρώ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: print247, 2610.521.007,
info@print247.gr

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:

Άιρις Γεωργαντά
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:

Παναγιώτης Χαλούλος
ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ:

EUROBANK GR1302600150000710200863817
(ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ - ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΤΡΑΣ-ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ)

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΝΕΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ):
GR0801107850000078501501502
(ΚΑΝΕΛΛΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ-ΓΑΛΑΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ)

επιμέλεια: Θωμάς Κοντρούμπας

Ενημερωτική συνάντηση για το πρόγραμμα μελέτης και προστασίας σπάνιων ειδών Κενταύριας (Centaurea)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΙΠΑ ΚΑΙ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ενημερωτική συνάντηση με αντικείμενο το χρηματοδοτούμενο από το ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ πρόγραμμα «Πολίτες στην υπηρεσία των Κενταύριων: Καινοτομία, διαχείριση, προστασία», που υλοποιεί η ΟΙΚΙΠΑ σε συνεργασία με το Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 20 Οκτωβρίου 2025 στα γραφεία της ΟΙΚΙΠΑ (Τσαμαδού 21).

Πήραν μέρος τα μέλη της ομάδας έργου της ΟΙΚΙΠΑ, καθώς και η μεταδιδακτορική ερευνήτρια του τμήματος Βιολογίας κ. **Ελένη Λιβέρη**, η οποία ενημέρωσε τους συμμετέχοντες για τα στάδια καταγραφής, παρακολούθησης και προστασίας των σπάνιων και ενδημικών ειδών του πολυποίκιλου γένους *Centaurea* (κενταύριες) στην περιοχή της Δ. Ελλάδας.

Η κ. Λιβέρη παρουσίασε τα 5 είδη Κενταύριας κοινοτικού ή/και εθνικού ενδιαφέροντος, που εξαπλώ-

νονται στην Δυτική Ελλάδα και θα αποτελέσουν αντικείμενο μελέτης και προστασίας με τη συνέργεια πολιτών και επιστημόνων.

Οι κενταύριες που θα μελετηθούν είναι:

Centaurea aetolica, ενδημικό της Ελλάδας, χαρακτηρίζεται ως «κρίσιμω κινδυνεύον» είδος με παλαιότερη εξάπλωση στο όρος Παλιοβούνα, στην Τριχωνίδα και στη λιμνοθάλασσα Μεσολογίου-Αιτωλικού, ενώ τα τελευταία έτη περιορίζεται μόνο πλησίον του Μεσολογίου.

Centaurea alba subsp. subciliaris, βαλκανικό υποείδος, που χαρακτηρίζεται ως «τρωτό» για την Ελλάδα και φύεται στο όρος Μπούμιστος της Αιτίας και στα Ακαρνανικά όρη.

***Centaurea heldreichii* (κενταύρια του Χελδράιχ)**, ενδημικό της Ελλάδας, χαρακτηρίζεται ως «κρίσιμω

κινδυνεύον» είδος και φύεται στο όρος Βαράσοβα.

Centaurea niederi, ενδημικό της Ελλάδας, χαρακτηρίζεται ως «τρωτό» είδος και φύεται στο φαράγγι της Κλεισούρας και στα Μαύρα Βουνά Αχαΐας.

C. pumilio, μεσογειακό είδος, χαρακτηρίζεται ως «τρωτό» για την Ελλάδα και εξαπλώνεται στη Δυτική Πελοπόννησο, την Κεφαλονιά και την Κρήτη.

Τα άτομα του γένους *Centaurea* πήραν το όνομά τους από τον **κένταυρο Χείρωνα** της μυθολογίας και είναι το πολυπληθέστερο γένος της ελληνικής χλωρίδας σε αριθμό ειδών (περίπου 116 είδη), από τα οποία περίπου το 50% είναι **ενδημικά** της Ελλάδας. Περιλαμβάνουν είδη με θεραπευτικές ιδιότητες, εδωδιμα, καλλωπιστικά αλλά και ζιζάνια.

Όπως ανέφερε η κ. Λιβέρη, στα πλαίσια του προγράμματος πέραν της βιβλιογραφικής ανασκόπησης και των ενημερωτικών αναρτήσεων σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, θα γίνουν **μελέτες πεδίου**, όπου θα καταγραφούν γεωχωρικές και οικολογικές πληροφορίες για τις περιοχές εξάπλωσης των παραπά-

νω ειδών, καθώς και εκτίμηση του μεγέθους και της κατάστασης των πληθυσμών, καταγραφή πιέσεων και απειλών και φωτογράφιση.

Παράλληλα, όπου απαιτείται, θα γίνει **τοποθέτηση πινακίδων** για τη σήμανση των ειδών ή/και τοποθέτηση κατάλληλης κατασκευής για την περίφραξη του πληθυσμού. Πέραν των δράσεων διατήρησης στο πεδίο (in situ), θα γίνει **συλλογή σπερμάτων και καλλιέργεια** των σπάνιων ειδών στο Βοτανικό κήπο του Πανεπιστημίου Πατρών (ex situ), προκειμένου να δημιουργηθεί γενετικό απόθεμα για πιθανή επανεισαγωγή.

Τέλος, θα πραγματοποιηθούν **ενημερωτικές επισκέψεις** σε δομές της εκπαίδευσης και σε τοπικούς φορείς, ενώ θα γίνει και ανάπτυξη εύχρηστης **εφαρμογής για κινητά τηλέφωνα** (application), προκειμένου οι πολίτες να μπορούν να αναγνωρίζουν τα συγκεκριμένα είδη και να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες για την κατάσταση των πληθυσμών τους (Citizen Science).

Βασικός στόχος όλων των δράσεων είναι η ανάσχεση της απώλειας φυτοποικιλότητας στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Ελλάδας.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Άλλη μια άκρως επιτυχημένη δράση συλλογής ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών πραγματοποιήθηκε από την ΟΙΚΙΠΑ σε συνεργασία με την Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (ΚΟΙΝΣΕΠ) «Ανακυκλώνω στην πηγή» το Σάββατο 1^η Νοεμβρίου στο χώρο στάθμευσης Καλεντζιώτη (Ακτή Δυμαίων & Παπαφλέσσα).

Το φορτηγάκι της ΚΟΙΝΣΕΠ γέμισε ασφυκτικά με κάθε είδους παλιές ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, που μας έφεραν οι συμπολίτες μας, κάνοντας εκκαθάριση και

τακτοποίηση εν όψει της χειμερινής περιόδου και του καθιερωμένου στρωσίματος του σπιτιού τους, προκειμένου να ανακυκλωθούν σωστά και με σεβασμό στο περιβάλλον.

Τη διοργάνωση και το συντονισμό της δράσης είχε το μέλος της ΟΙΚΙΠΑ **Οδυσσέας Ξερίζωτης**.

Ευχαριστούμε όλους όσους ανταποκρίθηκαν.

“Συμμαχία για την Άγρια Ζωή”: Η φύση μάς θέλει στην ίδια ομάδα!

Με αυτό το χαρακτηριστικό σύνθημα η ομάδα 11 πανελλαδικών οργανώσεων συνεχίζει για 4^ο χρόνο τη συνεργασία της, τονίζοντας ότι στον αγώνα για την ευημερία της άγριας ζωής και του ανθρώπου είμαστε όλοι μαζί.

Η “Συμμαχία για την Άγρια Ζωή” αποτελεί μια φιλόδοξη, συλλογική πρωτοβουλία με κοινό στόχο την αποτελεσματική προστασία γνωστών και λιγότερο γνωστών σημαντικών ειδών για τη χώρα μας και των οικοσυστημάτων τους.

Όπως τονίζεται σε σχετική ανακοίνωση, η Ελλάδα αριθμεί περισσότερα από 27.000 καταγεγραμμένα είδη ζώων, εκ των οποίων τα 4.000 είναι ενδημικά. Σε μία εποχή όμως, που η άγρια ζωή και τα οικοσυστήματα παγκοσμίως ωθούνται πέρα από τα όριά τους, λόγω της κλιμα-

τικής αλλαγής, αλλά και της υποβάθμισης της φύσης, απαιτούνται άμεσες και συντονισμένες δράσεις.

Γι’ αυτό, η μοναδική αυτή ομάδα, αγωνίζεται σε γη, ουρανό, θάλασσα και ποτάμια, απ’ άκρη σε άκρη στη χώρα, δίνοντας έμφαση σε εμβληματικά είδη της ελληνικής πανίδας που απειλούνται.

Στα πλαίσια καταμερισμού και συντονισμού των θεμάτων έχουν ήδη υλοποιηθεί στα προηγούμενα χρόνια σημαντικές δράσεις, ενώ για το μέλλον Η “Συμμαχία για την Άγρια Ζωή” στοχεύει να καλύψει κρίσιμες ανάγκες, που συνοψίζονται σε πέντε (5) θεματικούς άξονες:

- Βελτίωση της διαχείρισης των χερσαίων και θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών, με έμφαση στις σημαντικές περιοχές για τα επιλεγμένα εμβληματικά είδη, αλλά και λήψη σημαντικών μέτρων, για την προστασία της φύσης, στα σχετικά σχέδια διαχείρισης.
- Βελτίωση της διαχείρισης και της αποκατάστασης της άγριας ζωής, διευκολύνοντας και ενισχύοντας τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων και την αποδοχή τους από το κοινωνικό σύνολο, ειδικά σε προστατευόμενες περιοχές.
- Μείωση των απειλών και των επιπτώσεων τους στην άγρια ζωή και ενίσχυση της ενσωμάτωσης της προστασίας των ειδών στον οικονομικό και επιχειρηματικό τομέα.

- Διεύρυνση της γνώσης, μέσω της εφαρμοσμένης έρευνας, προκειμένου να ενισχυθεί η αξιολόγηση των απειλών, αλλά και η ανάπτυξη αποτελεσματικών μέτρων προστασίας των ειδών, ιδιαίτερα των λιγότερο γνωστών.
- Προαγωγή της ομαλής συνύπαρξης ανθρώπου και άγριας ζωής. Συλλογικές και συνεργατικές δράσεις με κοινότητες, διοικητικές αρχές και τον εταιρικό τομέα, με σκοπό τη συνδιαμόρφωση και την υλοποίηση βιώσιμων λύσεων για την αποτροπή ή τον περιορισμό ανεπιθύμητων αλληλεπιδράσεων ανθρώπου- άγριας ζωής.

Οι οργανώσεις που συμμετέχουν στη Συμμαχία είναι:

- ANIMA - Σύλλογος προστασίας & περίθαλψης άγριας ζωής
- APXELΩΝ - Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας
- ΚΑΛΙΣΤΩ - Περιβαλλοντική οργάνωση για την άγρια ζωή και τη φύση
- Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία
- Εταιρεία Προστασίας Βιοποικιλότητας της Θράκης
- Εταιρία Προστασίας Πρεσπών
- Ινστιτούτο Σηπταολογικών Ερευνών Ελλάδας
- iSea- Περιβαλλοντική Οργάνωση για την Προστασία των Υδάτινων Οικοσυστημάτων
- MEDASSET - Μεσογειακός Σύνδεσμος για τη Σωτηρία των Θαλάσσιων Χελωνών
- TETHYSResearchInstitute

Ηχηρό μήνυμα μαθητών για το περιβάλλον

Μαθητές από 249 σχολεία όλης της Ελλάδας στέλνουν το δικό τους περιβαλλοντικό μήνυμα, εν όψει της επικείμενης Διάσκεψης του ΟΗΕ για το Κλίμα (COP30), που θα γίνει στο Belém της Βραζιλίας.

Αντιπροσωπεία των μαθητών επισκέφθηκε τον υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου και τον πρέσβη της Βραζιλίας στην Ελλάδα, κ. Paulo Roberto Caminha de Castilhos

França στις 31 Οκτωβρίου, για να τους παραδώσουν περισσότερες από 5.600 επιστολές, ζωγραφιές και κάρτες μαθητριών και μαθητών, που ζητούν γενναία μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Ο συντονισμός ανήκε στην Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ) και το WWF Ελλάς και η πρωτοβουλία αυτή αγκαλιάστηκε αμέσως από χιλιάδες μαθητές και μαθήτριες.

Μέσα από τις επιστολές και τις ζωγραφιές τους, τα παιδιά δείχνουν να έχουν συνειδητοποιήσει τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης αναδεικνύοντας ζητήματα όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, η λειψυδρία και η καταστροφή των δασών. Παράλληλα ως αυριανοί ενεργοί πολίτες προτείνουν λύσεις για απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, πρόληψη πυρκαγιών, προστασία των οικοσυστημάτων κλπ.

Να σημειωθεί ότι δεν είναι η πρώτη φορά που οι μαθητές στη χώρα μας κινητοποιούνται για το μέλλον του πλανήτη και ενώνουν τις φωνές τους με νέους από όλο τον κόσμο.

Η αρχή έγινε το 2022, όταν δεκάδες χιλιάδες νέοι από όλο τον κόσμο και από την Ελλάδα ένωσαν τις φωνές τους πριν την COP27. Το μήνυμά τους ταξίδεψε από τη Γλασκώβη στο Σαρμ ελ Σείχ, διασχίζοντας την Ευρώπη με τη διεθνή σκυταλοδρομία Running out of Time, που οργάνωσε το Foundation for Environmental Education.

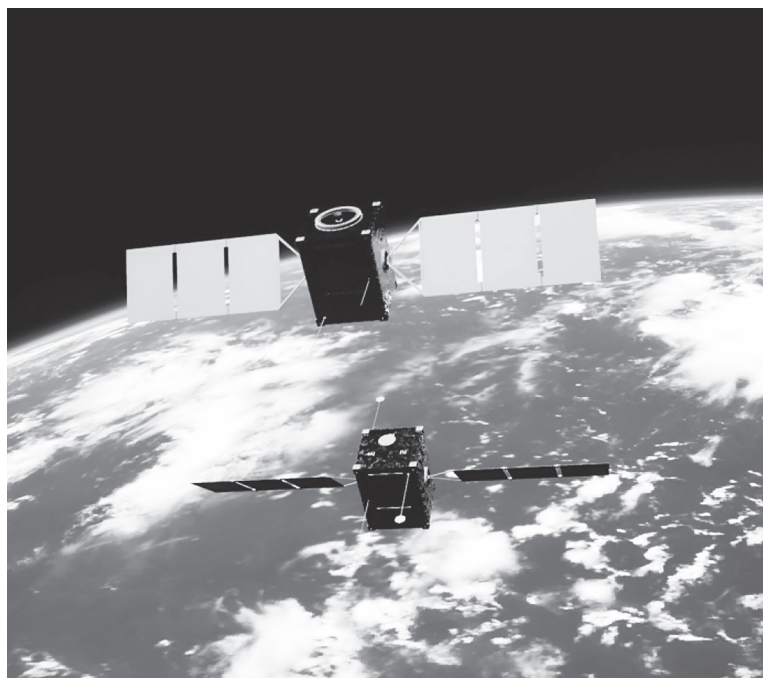
Επίσης, το 2023, πάνω από 4.000 μαθήτριες και μαθητές από τα δίκτυα της ΕΕΠΦ έστειλαν τα μηνύματά τους στον Πρωθυπουργό πριν αναχωρήσει για την COP28.

Είναι πράγματι ελπιδοφόρο να βλέπεις παιδιά όλων των ηλικιών, από το νηπιαγωγείο μέχρι το λύκειο, να νοιάζονται και να ευαισθητοποιούνται για το περιβάλλον και το μέλλον του πλανήτη, δίνοντας παράλληλα μαθήματα ζωής σε πολλούς από εμάς τους μεγαλύτερους. Και είναι υποχρέωση των κυβερνήσεων και των κρατούντων να αφουγκραστούν την αγωνία της νέας γενιάς και να μην πριονίζουν το μέλλον της.

...ΑΝΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΗΣ ΓΗΣ;

Άλλη μια **χρονιά** βαδίζει αισίως προς την **ολοκλήρωση** της και αρχίζουμε ήδη να κάνουμε τον **απολογισμό** της... Οι **πόλεμοι** στη «γειτονιά» μας κινούνται σε κόψη ξυραφιού, με χιλιάδες **αμάχους** να υποφέρουν **άδικα**, ενώ στον τόπο μας απίθανα **σκάνδαλα** «ξεφυτρώνουν» από παντού, αφήνοντάς μας **άφωνους**. Εντούτοις, στη μικρομέγλη πόλη μας ο καιρός είναι σχετικά «φυσιολογικός» για την εποχή, οι **βροχούλες**, επιτέλους, μας επισκέφθηκαν και στο μπαλκόνι κίτρινα **χρυσάνθεμα** **άνθισαν** θριαμβευτικά!

Ο **πλανήτης** μας, όμως, φαίνεται να αντιμετωπίζει, εκτός των άλλων, πρόβλημα στην **...ανάκλαση** του ηλιακού φωτός και ως εκ τούτου στην **απορρόφηση ενέργειας**! Συγκεκριμένα, σύμφωνα με νέα μελέτη που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό **Proceedings of the National Academy of Sciences** από το Ερευνητικό **Κέντρο Langley** στη **Βιρτζίνια**, τις **τελευταίες δύο δεκαετίες** η Γη έχει

Στο **Β. ημισφαίριο**, όπου οι **αυστηρότεροι κανονισμοί** για την **αέρια ρύπανση** έχουν μειώσει τα **λεπτά σωματίδια**, η **μείωση της αντανάκλασης** είναι πιο **περιορισμένη**.

γίνει σταδιακά πιο **σκοτεινή** ανακλώντας **λιγότερο** από το **ηλιακό φως** που δέχεται!

Η **έρευνα**, που βασίστηκε σε **δορυφορικά δεδομένα** από το **2001** μέχρι το **2024**, αποδίδει την **απόκλιση** σε **πολλαπλούς παράγοντες**, μεταξύ των οποίων στις αλ-

λαγές στην **υγρασία**, στις διαφοροποιήσεις στα **νέφη**, αλλά και στην επίδραση των **αιωρούμενων** στην ατμόσφαιρα **σωματιδίων (αερολυμάτων)**, που λειτουργούν ως πυρήνες συμπύκνωσης.

Οι επιστήμονες **επισημαίνουν** πως το φαινόμενο εί-

ναι ιδιαίτερα έντονο στο **βόρειο ημισφαίριο**, όπου εκεί το **λιώσιμο των πάγων**, η μείωση της **χιονοκάλυψης** και οι μεταβολές στις **νεφώσεις** έχουν αυξήσει την απορρόφηση ενέργειας επιταχύνοντας την **υπερθέρμανση**! Αντίθετα, στο **νότιο ημισφαίριο** η ανακλαστικότητα ενισχύεται, επειδή οι μεγάλης κλίμακας πυρκαγιές στην **Αυστραλία** και η ηφαιστειακή έκρηξη του **Χούνγκα Τόνγκα** το 2021-2022 αύξησαν τα σωματίδια στην ατμόσφαιρα, τα οποία **μειώνουν μερικώς** τις επιπτώσεις της **σκοτεινιάς** που παρατηρείται στο βόρειο ημισφαίριο.

Ωστόσο, εκτός από τις **«σκοτεινές» δυνάμεις**, που, δυστυχώς, φαίνεται να επικρατούν όλο και περισσότερο στις **κοινωνίες** μας παγκοσμίως, είναι λίαν ανησυχητική και τούτη η αυξανόμενη **«σκοτεινότητα»** της Γης, καθώς αυτή μπορεί να επηρεάσει την **ισορροπία** της **ενέργειας** στον πλανήτη μας και να έχει σοβαρές **επιπτώσεις** στο **περιβάλλον**.

Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΜΑΣ ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ...ΑΠΟΧΡΩΜΑΤΙΖΕΤΑΙ;

Στη **Βραζιλία** μελετητές από το **Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης** αποκάλυψαν πρόσφατα ότι οι **πεταλούδες**, που είναι οι πιο **πολύχρωμοι** κάτοικοι των **τροπικών δασών**, **χάνουν** σιγά-σιγά τα έντονα **χρώματά** τους, εξαιτίας της ανθρώπινης δραστηριότητας και της κλιματικής κρίσης!

Ως γνωστόν, για εκατομμύρια χρόνια, τα έντονα χρώματα των **φτερών** των πεταλούδων τις βοηθούν στην **προσέλκυση συντρόφων** και στην **αποφυγή θηρευτών**, ενώ τα πιο σκούρα λειτουργούν ως **καμουφλάζ**, για να εξυπηρετούν την επιβίωσή τους. Όμως, καθώς οι άνθρωποι **καταστρέφουν** τα τροπικά δάση και τα αντικαθιστούν π.χ. με εκτεταμένες **φυτείες ευκαλύπτου**, αυτή η φυσική παλέτα χάνεται. Μάλιστα, οι ερευνητές παρατήρησαν πως σε **φυσικά δάση** του **βραζιλιάνικου Espirito**

Santo καταγράφονται τουλάχιστον **31 είδη** πεταλούδων, ενώ στις φυτείες ευκαλύπτου μόλις **21**, κυρίως σε αποχρώσεις του **καφέ**.

Εντούτοις, το φαινόμενο αυτό, που έχει πάρει και το όνομα **«αποχρωματισμός»**, δεν περιορίζεται μόνο στη Βραζιλία, καθώς από την **Καλιφόρνια** μέχρι την **Ισπανία**, τεράστιες εκτάσεις φυσικών δασών αντικαθίστανται από **μονοκαλλιέργειες** για παραγωγή **ξυλείας, χαρτιού και καυσίμων**. Επίσης, αποχρωματισμός παρατηρείται όχι μόνο στις πεταλούδες, αλλά και στα **κοράλλια**, τους **ωκεανούς** και την **ατμόσφαιρα**. Πράγματι, οι κοραλλιογενείς ύφαλοι **ασπρίζουν** λόγω της υπερθέρμανσης, οι θάλασσες **πρασινίζουν** από την ρύπανση, και τα **ουράνια τόξα** θα γίνουν λιγότερο ορατά σε πόλεις με **έντονη ρύπανση**.

Μπορούμε ακόμα να αποκαταστήσουμε αυτόν τον πολύχρωμο κόσμο!

Οι επιστήμονες μιλούν για μια **«παγκόσμια απώλεια φωτεινότητας»**, που αντικατοπτρίζει την **πίεση** που ασκεί η ανθρωπότητα στα **οικοσυστήματα**, αλλά, συμπληρώνουν ότι, παρά τη δυσσώλην εικόνα, υπάρχει **ελπίδα**. Σύμφωνα με τα στοιχεία τους, περιοχές του **Αμαζονίου**, που

είχαν **αποψιλωθεί** και επανέκαμψαν, εμφάνισαν σημαντική **ανάκαμψη** της **χρωματικής ποικιλότητας** των πεταλούδων, ακόμα και **μετά από 30 χρόνια**. Άρα η **φύση** έχει ακόμα τη **δυνατότητα** να ξαναβρεί τα χρώματά της — αρκεί να της δοθεί αρκετός **χρόνος** και **προστασία**.

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ Η ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΑΝΘΡΑΚΑ ΑΠΟ ΤΑ ΦΥΚΙΑ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ!

Η συνεισφορά των θαλάσσιων δασών στις προσπάθειες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής έχει παραμεληθεί ιστορικά.

Ερευνητές από το Διεπιστημονικό Κέντρο Θαλάσσιας και Περιβαλλοντικής Έρευνας (CIIMAR) και το Κέντρο Θαλάσσιων και Περιβαλλοντικών Επιστημών (MARE) στην **Πορτογαλία** για πρώτη φορά **μέτρησαν** την **ποσότητα άνθρακα** που δεσμεύουν τα **φύκια** στα **υποβρύχια οικοσυστήματα** της χώρας.

Τα ευρήματά τους, που επικεντρώνονται στα δύο κυρίαρχα είδη φυκιών κατά μήκος της **βόρειας ακτής** της Πορτογαλίας, τα **Laminaria hyperborea** και **Saccorhiza polyschides**, δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό **Scientific Reports** και δείχνουν ότι αυτά τα

οικοσυστήματα αποθηκεύουν περίπου **16,48 γιγαγαμμάρια (Gg) άνθρακα** σε μια έκταση 5.189 εκταρίων – περιοχή που αντιστοιχεί σε πάνω από **5.000 γήπεδα** ποδοσφαίρου!

Παρά το γεγονός ότι καλύπτουν σχετικά **μικρή έκταση** σε παγκόσμια κλίμακα, φαίνεται ότι αυτά τα «**δάση**» **φυκιών** μπορούν να δεσμεύουν άνθρακα σε μέγεθος **συγκρίσιμο** ή και μεγαλύτερο από πιο εκτεταμένα οικοσυστήματα! Ωστόσο, οι επιστήμονες προειδοποιούν ότι η **κλιματική αλλαγή** απειλεί την **ικανότητά** και αυτών των «δασών» να αποθηκεύουν άνθρακα και να στηρίζουν τη **βιοποικιλότητα**.

Ο ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΩΖΕΙ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ;

Τα όρη **Βιρούνγκα**, που εκτείνονται στα σύνορα **Ρουάντας, Ουγκάντας** και **Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό**, είναι μία από τις δύο εναπομείνουσες εστίες του **ορεινού γορίλα**. Τη δεκαετία του **1970** και του '80, είχαν απομείνει μόλις **250** τέτοια ζώα, καθώς η **γεωργία** και η **υλοτομία κατέστρεφαν** το περιβάλλον τους. Όμως, το **2018** ο πληθυσμός ξεπέρασε τους **1.000 γορίλες** και η κατηγορία κινδύνου τους μετατράπηκε από «κρίσιμα απειλούμενοι» σε «απειλούμενοι», με την επιτυχία αυτή να οφείλεται στον ...**οικοτουρισμό**!

Πράγματι, στο **Μπγουνίντι** της **Ουγκάντας** ιδρύθηκε **εθνικό πάρκο**, όπου ζουν περίπου **460 γορίλες**, και κάθε **ξένος τουρίστας** πληρώνει **800 δολάρια** για μία ώρα παρατήρησής τους – χρήματα που **τροφοδοτούν** ολόκληρο το σύστημα εθνικών πάρκων της χώρας, ενώ οι **τοπικές κοινότητες** λαμβάνουν το **20%** των εσόδων.

Επίσης, η **Ρουάντα** έχει μετατρέψει τη διατήρηση των γοριλών σε **εθνικό γεγονός**. Το **2025, 40 νεογέννητα γοριλάκια** «βαφτίστηκαν» παρουσία διασημοτήτων και αξιωματούχων, στα πλαίσια του μου-

Οι ορεινοί γορίλες είναι υποείδος του ανατολικού γορίλα που ζει σε βουνά της Κ. Αφρικής, σε υψόμετρα 2.000 μ. - 4.000μ.

σικού **φεστιβάλ Kwita Izina**, με το εισιτήριο επίσκεψης στο πάρκο να ανέρχεται στα **1.500 δολάρια**! Τώρα, η κυβέρνηση σχεδιάζει την **επέκταση** του εθνικού πάρκου, δημιουργώντας νέο χώρο για τα ζώα, ενώ **πολυτελή θέρετρα** προσφέρουν διανομές έως και 20.000(!) δολαρίων τη βραδιά, μετατρέποντας τη διατήρησή τους σε **υψηλού επιπέδου τουριστικό προϊόν**.

μικρές ΕΙΔΗΣΕΙΣ από το ΜΕΓΑΛΟ κόσμο

☑ Έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις **λίμνες** των **Adirondack Mountains** στη **Β. Νέα Υόρκη**, από ερευνητές του **Sacred Heart University** σε συνεργασία με την Evergreen Business Analytics και τη μη κυβερνητική Adirondack Hamlet to Huts, αποκάλυψε ότι οι λίμνες που δέχονται **περισσότερους επισκέπτες** περιέχουν **23 φορές περισσότερα μικροπλαστικά** από τις απομονωμένες. Φαίνεται ότι τα μαλακά **παπούτσια** και τα **συνθετικά ρούχα** των **πεζοπόρων** απελευθερώνουν μικροπλαστικά με κάθε βήμα, τα οποία μεταφέρονται στα νερά μέσω της βροχής και του ανέμου. Οι επιστήμονες καλούν τώρα τη **βιομηχανία** υπαίθριου εξοπλισμού να σχεδιάσει ρούχα και παπούτσια που αποβάλλουν λιγότερα πλαστικά σωματίδια, ενώ οι **πεζοπόροι** μπορούν να μειώσουν το αποτύπωμά τους επιλέγοντας παπούτσια με **σκληρές σόλες** και **φυσικά υφάσματα**.

☑ Μελέτη, του Πανεπιστημίου της **Οξφόρδης** που δημοσιεύτηκε στο **Annual Reviews**, εξετάζει 25 χρόνια δεδομένων και καταλήγει ότι σχεδόν όλα τα «**προγράμματα αντισταθμίσεων άνθρακα**» (**carbon offsets**), που εδώ και δεκαετίες προβάλλονται ως **βασικό εργαλείο** για την καταπολέμηση της κλιματικής κρίσης **απέτυχαν!** Άρα, η ιδέα ότι μπορούμε να **συνεχίσουμε** να **εκπέμπουμε CO₂**, εφόσον **πληρώνουμε** κάποιον να **φυτέψει δέντρα** αλλού, είναι απλώς μια επικίνδυνη **αυταπάτη**». Η μελέτη προτείνει την σταδιακή **κατάργηση** των “χαμηλής ποιότητας” offsets, που δεν αφαιρούν πραγματικά CO₂ από την ατμόσφαιρα και μετάβαση σε προγράμματα **άμεσης δέσμευσης** και **αποθήκευσης άνθρακα**.

☑ Πρόσφατα και στο πλαίσιο του προγράμματος **εξοικονόμησης** ενέργειας **Solar Sharer**, η **Αυστραλία** αποφάσισε να προσφέρει τουλάχιστον **3 ώρες δωρεάν** ηλιακής ενέργειας κάθε ημέρα στα **νοικοκυριά**! Οι χρήστες θα έχουν τη δωρεάν ηλιακή ενέργεια το **μεσημέρι**, με την απόφαση να αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή το **2026**. Το πρόγραμμα θα αρχίσει να εφαρμόζεται στις πολιτείες **Νέα Νότια Ουαλία** και **Νότια Αυστραλία**, καθώς και στη **νοτιοανατολική Κουίνσλαντ**, πριν επεκταθεί και αλλού. Σημειωτέον ότι περίπου **4.000.000 νοικοκυριά** στην Αυστραλία διαθέτουν **ηλιακούς συλλέκτες** στις **σκεπές** των **σπιτιών τους** και τις ώρες που κορυφώνεται η ηλιοσφάνεια τις ηλιόλουστες ημέρες προμηθεύουν τόση ενέργεια, ώστε οι τιμές του ηλεκτρικού γίνονται αρνητικές. Τα νοικοκυριά, περιλαμβανομένων αυτών που κατοικούν σε **διαμερίσματα**, θα μπορούν να έχουν **πρόσβαση** στο πρόγραμμα ακόμα κι αν τα ίδια **δεν έχουν** ηλιακούς συλλέκτες.

επιμέλεια: Θωμάς Κοντρούμπας

«Σκιές» και ερωτήματα για την επιχειρούμενη παραχώρηση σε ιδιώτη έκτασης 35 στρεμμάτων στην Καλόγρια

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΙΠΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΑΧΑΪΑΣ

Έκκληση σε όλους τους βουλευτές Αχαΐας απηύθυνε με επιστολή της η ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΤΡΑΣ (ΟΙΚΙΠΑ), προκειμένου να ασκήσουν τα κοινοβουλευτικά τους καθήκοντα με κάθε πρόσφορο τρόπο, ώστε να ακυρωθεί η εν εξελίξει διαδικασία αναγνώρισης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ιδιώτη, που διεκδικεί έκταση 35 στρεμμάτων στην emblematicή παραλία της Καλόγριας.

Παράλληλα εκφράζει την ικανοποίησή της για την **ομόφωνη απόφαση του ΔΣ της ΠΕΔΔΕ** μετά από πρόταση του Δημάρχου Δυτικής Αχαΐας **κ. Αλεξόπουλου**, να συνεχίσει τις νομικές και άλλες ενέργειες για την προστασία του δημόσιου χαρακτήρα της Καλόγριας, μέσω **κατάθεσης μηνυτήριας αναφοράς στην εισαγγελία**, αλλά και αναφοράς στην ΕΕ για το θέμα της έλλειψης προστασίας της περιοχής Natura. (Αναλυτικά σε διπλανές στήλες)

Όπως είναι γνωστό, **κατόπιν διαταγής και σθεναρών υπηρεσιακών πιέσεων** του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας **Αθανάσιου Τσιούρα**, έγινε δεκτό, με το υπ' αριθ. 57802ΑΠΑ2025/27.5.2025 έγγραφο του Αναπληρωτή Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Αχαΐας, σύμφωνα και με το άρθρο 5 παρ. 12 του ν. 5092/2024, το αίτημα ιδιώτη επενδυτή για την **αναγνώριση υπέρ αυτού εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε έκταση παλαιού αιγιαλού στη θέση «Καλόγρια»**, επιφανείας 35,237 στρ. εντός του δημοσίου ακινήτου ΑΒΚ 32.

Ήδη από τις 4 Σεπτεμβρίου 2025, μετά από σύσκεψη που διοργάνωσε ο Δήμαρχος Δυτικής Αχαΐας **Γρηγόρης Αλεξόπουλος**, έχει ζητηθεί μέσω πληρεξουσίου δικηγόρου η ανάκληση της απόφασης, με κοινό αίτημα του Δήμου Δυτικής Αχαΐας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Δυτικής Ελλάδας (ΠΕΔΔΕ), του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας και της ΟΙΚΙΠΑ. Μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει καμία απάντηση στο αίτημα των φορέων της περιοχής.

Όπως προέκυψε, η εν λόγω έκταση βρίσκεται εντός του Εθνικού Πάρκου Υδροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς και υπάγεται σε καθεστώς **αυστηρής περιβαλλοντικής προστασίας** ως περιοχή Natura, Σημαντική

Περιοχή για τα Πουλιά και περιοχή που συνορεύει με «απάτητη παραλία». Είχε μεταβιβαστεί από το ελληνικό δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα προς το **ΤΑΙΠΕΔ** ήδη από το έτος 2013 και, εν συνεχεία, το **ΤΑΙΠΕΔ τη μεταβίβασε κατά πλήρη κυριότητα στην ΕΤΑΔ**.

Ήδη η ΕΤΑΔ εμφανίζεται στις 28/4/2022 ως **κυρία της έκτασης** να απευθύνει από την επίσημη ιστοσελίδα της δημόσια πρόσκληση προς υποψηφίους επενδυτές για την εκμετάλλευση παλαιών αιγιαλών, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο π. αιγιαλός της Καλόγριας, επομένως τουλάχιστον από τότε η έκταση φέρεται ότι ήδη ανήκε στην ΕΤΑΔ.

Από την έρευνα προέκυψαν τα παρακάτω κρίσιμα ερωτήματα.

- ▶ Πώς αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση το γεγονός ότι ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Περιουσίας μεταβιβάζει απολύτως παράνομα κατά κυριότητα σε ιδιώτη επενδυτή ακίνητο, το οποίο έχει παύσει να ανήκει στη δημόσια κτήση;
- ▶ Ποια μέτρα θα εφαρμόσει η Κυβέρνηση για την αποκατάσταση της νομιμότητας στην υπόθεση αυτή, αφού το ακίνητο μεταβιβάζεται στον ιδιώτη με συμβόλαιο του έτους 2004, δηλαδή με τίτλο **μεταγενέστερο της 27/3/1985** οπότε καθορίστηκε στην περιοχή ο παλαιός αιγιαλός, επομένως με βάση τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 5 του ν. 5092/2024 **δεν επιτρέπεται να του αναγνωριστούν εμπράγματα δικαιώματα στην έκταση;**
- ▶ Τι προτίθεται να πράξει η Κυβέρνηση για το γεγονός ότι μη νομίμως εφαρμόστηκε εν προκειμένω ο ν. 5092/2024, αφού στη μακροσκελή λίστα των δηλωθέντων ακινήτων του ιδιώτη στο Κτη-

ματολόγιο **δεν περιλαμβάνεται ούτε ένα ακίνητό του στην Αχαΐα**, ενώ και από το επικαλούμενο από τον ίδιο συμβόλαιο ουδόλως προκύπτει ταύτιση του ακινήτου με το διεκδικούμενο δημόσιο ακίνητο ούτε αδιάκοπη σειρά τίτλων;

- ▶ Με ποιο τρόπο εκδηλώνεται η δέσμευση της Κυβέρνησης να μεριμνήσει για την **ουσιαστική προστασία των οικοτόπων και της βιοποικιλότητας** καταργώντας, άμεσα, νομοθετικά την εξαίρεση του ελληνικού Δημοσίου από τη δυνατότητα ανάκλησης παραχωρήσεων κατά κυριότητα προς την ΕΤΑΔ παλαιών αιγιαλών που συνιστούν προστατευόμενα οικοσυστήματα, η οποία καθιερώθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 196 ν. 4389/2016;

- ▶ Πώς αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση το γεγονός ότι, αντί να περιμένει την έκδοση του προβλεπόμενου από τον ν. 5092/2024 **προεδρικού διατάγματος**, για την αναγνώριση εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ιδιώτες σε παλαιούς αιγιαλούς, εξέδωσε ανεπίτρεπτα δύο όμοιες εγκυκλίους για το ίδιο θέμα, αμφότερες υπογεγραμμένες από τον υπουργό **Κ. Χατζηδάκη**, με τις οποίες **μη νομίμως καταργούνται συνταγματικά δικαιώματα**, διαγράφονται παλαιοί αιγιαλοί από τη δημόσια κτήση και παύονται οριστικά σχετικές δίκες του Δημοσίου, ενώ για τις ενέργειες αυτές απαιτείται νομοθετική διάταξη;

Τα παραπάνω ερωτήματα ζητούν απάντηση από την κυβέρνηση και αναμένουμε τις πρωτοβουλίες **ΟΛΩΝ** των βουλευτών του νομού, προκειμένου να αποτραπεί η παραχώρηση της έκτασης στον ιδιώτη, όπως **ομόφωνα** έχουν αποφασίσει τα συλλογικά όργανα του «**μετώπου**» των φορέων της περιοχής.

Συνεχίζεται ο αγώνας για την υπεράσπιση του δημόσιου χαρακτήρα της Καλόγριας

ΟΜΟΦΩΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΔΔΕ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ «ΜΕΤΩΠΟ» ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ισχυρή και αδιάσπαστη παραμένει η ενόσθητα των τοπικών φορέων για την υπεράσπιση του δημόσιου και προστατευόμενου χαρακτήρα της Καλόγριας, μετά και τις πρόσφατες αποκαλύψεις για την κυριότητα της έκτασης των 35 στρεμμάτων που διεκδικεί ιδιώτης, όπως επιβεβαιώθηκε και στη συνεδρίαση του Δ.Σ. της ΠΕΔ Δυτικής Ελλάδος. Στη διάρκεια της συνεδρίασης, ο εκπρόσωπος του Δημάρχου Δυτικής Αχαΐας Γρηγόρη Αλεξόπουλου, αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος **Άγγελος Καραντζάς**, ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο για όλες τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, καθώς και για νέες πιο δραστικές και αποφασιστικές κινήσεις που θα ακολουθήσουν.

Αρραγές το «μέτωπο» των φορέων της περιοχής

Όπως εξήγησε ο κ. Καραντζάς, όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα, ο **Δήμος Δυτικής Αχαΐας, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, η ΠΕΔ Δυτικής Ελλάδος, το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδος και η ΟΙΚΙΠΑ** κινήθηκαν συντεταγμένα καταθέτοντας αίτηση ανάκλησης της απόφασης της Κτηματικής Υπηρεσίας Αχαΐας μετά το «εντέλλεσθε» του γενικού γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας, με την οποία γίνεται δεκτό το αίτημα του ιδιώτη επενδυτή για την αναγνώριση υπέρ αυτού εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε έκταση παλαιού αιγιαλού στη θέση «Καλόγρια», επιφανείας 35,237 στρ. εντός του δημοσίου ακινήτου ΑΒΚ 32.

Παράλληλα, από τη διερεύνηση της κείμενης νομοθεσίας, αλλά και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και μέσω του Κτη-

ματολογίου προέκυψαν «σκιές» για την επιχειρούμενη παραχώρηση.

Συγκεκριμένα, από την έρευνα προέκυψε ότι είχε μεταβιβαστεί από το ελληνικό δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα προς το ΤΑΙΠΕΔ ήδη από το έτος 2013 και εν συνεχεία, το ΤΑΙΠΕΔ τη μεταβίβασε κατά πλήρη κυριότητα χωρίς αντάλλαγμα, σύμφωνα με το άρθρο 196 του ν. 4389/2016 στην ΕΤΑΔ, η οποία σύμφωνα με τον καταστατικό της νόμο (ν. 4389/2016) δεν ανήκει καν στον δημόσιο τομέα.

Ερωτήματα που ζητούν απαντήσεις

Συνεπώς, προκύπτουν **καίρια ερωτήματα, όπως, πώς ο Γενικός Γραμματέας μεταβιβάζει απολύτως παράνομα κατά κυριότητα σε ιδιώτη επενδυτή ακίνητο, το οποίο έχει παύσει να ανήκει στη δημόσια κτήση, πώς λαμβάνεται μία απόφαση τόσο σοβαρή χωρίς νομοθετική διάταξη παρά μόνο με μία εγκύκλιο, με την οποία μη νομίμως καταργούνται συνταγματικά δικαιώματα, διαγράφονται παλαιοί αιγιαλοί από τη δημόσια κτήση και παύονται οριστικά σχετικές δίκες του Δημοσίου;**

Να σημειωθεί επίσης πως στη μακροσκελή λίστα των δηλωθέντων ακινήτων του ιδιώτη στο Κτηματολόγιο δεν περιλαμβάνεται **ούτε ένα ακίνητό του στην Αχαΐα**, ενώ και από το επικαλούμενο από τον ίδιο συμβόλαιο ουδόλως προκύπτει ταύτιση του ακινήτου με το διεκδικούμενο δημόσιο ακίνητο ούτε αδιάκοπη σειρά τίτλων.

Ο κ. Καραντζάς ζήτησε την υποστήριξη όλων των φορέων και του Δ.Σ. της ΠΕΔ

Δυτικής Ελλάδος για τη συνέχιση των νομικών και διοικητικών διαδικασιών, επισημαίνοντας πως έχουν ανακύψει σοβαρά ερωτήματα διαφάνειας και νομιμότητας γύρω από την υπόθεση παραχώρησης της έκτασης, ενώ ανακοίνωσε πως **η επόμενη άμεση ενέργεια είναι η ενημέρωση του Εισαγγελέα και η κατάθεση μηνυτήριας αναφοράς.**

Ακόμη, έχει ζητηθεί ήδη η στήριξη των βουλευτών του Νομού Αχαΐας, οι οποίοι καλούνται να αναδείξουν το θέμα στη Βουλή μέσω του κοινοβουλευτικού ελέγχου, ενώ θα ακολουθήσουν καταγγελίες στην Ε.Ε. για το θέμα της έλλειψης προστασίας της Natura, στον Συνήγορο του Πολίτη για θέματα κακοδιοίκησης και παραβιάσεις της κείμενης νομοθεσίας και στον ΟΦΥΠΕΚΑ για την έλλειψη ουσιαστικής προστασίας των περιοχών Natura που έχουν παραχωρηθεί στην ΕΤΑΔ.

Το Δ.Σ. της ΠΕΔ Δυτικής Ελλάδος, επιβεβαίωσε ομόφωνα τη στήριξή του, ώστε να αποκαλυφθεί κάθε πτυχή της υπόθεσης και να προχωρήσουν όλες οι νόμιμες πράξεις για την προστασία της Καλόγριας.

Η ανταπόκριση των βουλευτών Αχαΐας

Μέχρι την ώρα που η «εν αιθρία» κατευθυνόταν στο τυπογραφείο, **μόνο δύο** από τους εννέα βουλευτές του νομού ανταποκρίθηκαν στην έκκληση της ΟΙΚΙΠΑ και κατέθεσαν (από κοινού) νέα κοινοβουλευτική ερώτηση προς τους υπουργούς οικονομικών και περιβάλλοντος. Είναι η κ. **Σία Αναγνωστοπούλου** (ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ) και ο κ. **Ανδρέας Παναγιωτόπουλος** (ΣΥΡΙΖΑ).

Στις αρχές Μαΐου, όταν «έσκασε» το θέμα, κοινοβουλευτική ερώτηση είχαν καταθέσει ο κ. **Γιώργος Παπανδρέου**

(ΠΑΣΟΚ) και ο κ. **Νίκος Καραθανασόπουλος** (ΚΚΕ).

Από τους υπόλοιπους πέντε (**Ιάσωνας Φωτήλας, Ανδρέας Κατσανιώτης, Χριστίνα Αλεξοπούλου** της ΝΔ, **Σπύρος Τσιρώνης** - «Νίκη» και **Γιώργος Ασπιώτης** ανεξάρτητος) όλο αυτό το διάστημα τηρείται **εκκωφαντική σιωπή**, σαν να μην υπάρχει κανένα θέμα.

Δεν απάντησαν στην επιστολή μας ούτε επιδίωξαν καμιά συνάντηση ή ενημέρωση.

Ποτάμια, συντηρητές πολιτισμών

Μπορούμε να έχουμε βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς προστασία των ποταμών μας από την πλαστική ρύπανση; Στην ψηφιακή εποχή που ζούμε, μπορούν να αναπτυχθούν μοντέλα που να προβλέπουν πώς θα συμπεριφερθούν τα σκουπίδια κατά τη διάρκεια μιας πλημμύρας, αλλά και να βοηθήσουν τους κατοίκους με οδηγίες για τη διαχείριση των φερτών υλικών!

Αυτή ήταν η τοποθέτηση της φίλης μας κ. **Χρυσής Καραπαναγιώτη**, Περιβαλλοντολόγου και καθηγήτριας στο Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Πατρών, η οποία πήρε μέρος στο «**Great River Forum**», που πραγματοποιήθηκε στην πόλη Γουχάν της Κίνας στις 25-27 Σεπτεμβρίου 2025 με διοργανωτές το περιφερειακό γραφείο της UNESCO για την Ανατολική Ασία και τον δήμο της Γουχάν.

Με αφορμή τη συμμετοχή της η «Εφημερίδα των Συντακτών» δημοσίευσε το παρακάτω άρθρο της, το οποίο και αναδημοσίευσμε λόγω του εξαιρετικού ενδιαφέροντος που παρουσιάζει.

Είμαστε υπερήφανοι για τη Χρυσή, που διακρίνεται στην παγκόσμια επιστημονική κοινότητα, τιμώντας το Πανεπιστήμιο και την πόλη μας.

Φέτος, το «Great River Forum» βασίστηκε στην υπόθεση, συνώνυμη βεβαιότητας, ότι τα ποτάμια είναι **κρίσιμος παράγοντας για ασφαλές νερό και ανάπτυξη υψηλής ποιότητας** σε παγκόσμιο επίπεδο. Αναδείχθηκε η επείγουσα ανάγκη για διεθνή συνεργασία, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αυξανόμενες απειλές από ξηρασίες και πλημμύρες και να διασφαλιστεί η ζωτικότητα αυτών των πόρων για τις μελλοντικές γενιές. Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στην ενσωμάτωση των στοιχείων του πολιτισμού που έχει αναπτυχθεί γύρω από τα ποτάμια στις σύγχρονες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, με στόχο την ενίσχυση της διακυβέρνησης των ποταμών, τη δημιουργία πάρκων και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

«Τα ορμητικά ποτάμια έχουν γίνει

κανάλια για το εμπόριο, καταλύτες για την τεχνολογική ανάπτυξη και εμπνεύσεις και κίνητρα για την πίστη», δήλωσε ο Qu Xing, αναπληρωτής γενικός διευθυντής της UNESCO. Καθώς οι ξηρασίες και οι πλημμύρες γίνονται όλο και πιο συχνές παγκοσμίως, ο Qu εξέφρασε την ελπίδα ότι «το συνέδριο θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να εξερευνήσουν νέες ιδέες, να σφυρηλατήσουν νέες συνεργασίες και να συνεργαστούν για να αντλήσουν μαθήματα από την ιστορία και να εμπνεύσουν το μέλλον». Οι σύνεδροι, ικανοποιημένοι, με τη λήξη της επιστημονικής συνάντησης συμφωνήσαμε πως αυτό επετεύχθη.

Για τη συμβολή του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού στη διαμόρφωση του όρου «αειφορία» μίλησαν οι καθηγητές του ΑΠΘ **Ιωάννης Μυλόπουλος** και **Ελπίδα Κολοκυθά**. (Συμφώνησαν ότι «η ιδέα της αειφορίας είναι γνωστή από την αρχαία Ελλάδα».) **Για τον ποταμό Αχελώο** και την τεράστια συμβολή του από την αρχαιότητα έως σήμερα στην πολιτισμική και κοινωνική ανάπτυξη της Ελλάδας, καθώς και για τη σημαντική συνεισφορά του στη διαμόρφωση του Εθνικού Πάρκου της Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου, μίλησε ο καθηγητής **Ιωάννης Καλαβρουζιώτης**, πρώην πρόεδρος του ΕΑΠ («Η τοπική ανάπτυξη είχε καταλύει τον ποταμό Αχελώο»).

Κοινός τόπος των διατυπώσεων ήταν ότι «σε όλες τις εποχές, τα ποτάμια συντηρούν τους ανθρώπινους πολιτισμούς προσφέροντας πόσιμο νερό και νερό άρδευσης για την παραγωγή τροφής, ως αποδέκτες επεξεργασμένων και μη επεξεργασμένων λυμάτων, παρέχοντας υδροηλεκτρική ενέργεια,

νερό ψύξης για την παραγωγή ενέργειας και τη βιομηχανία, εξυπηρετώντας τις μεταφορές, την υδατοκαλλιέργεια, την αλιεία, την αναψυχή και δημιουργώντας μοναδικά τοπία και οικοσυστήματα». Η ζήτηση για τις ίδιες υπηρεσίες αυξάνεται με την παράλληλη αύξηση του πληθυσμού και την ανάπτυξη της βιομηχανίας.

Επισημάνθηκε, όπως τόνισα στην τοποθέτησή μου, πως, «παρόλο που τα ποτάμια έχουν συντηρήσει τους ανθρώπινους πολιτισμούς εδώ και αιώνες, είναι τα πιο ευάλωτα υδάτινα σώματα στη ρύπανση από πλαστικά. Έκθεση του ΟΗΕ αναφέρει ότι κάθε χρόνο αρκετά εκατομμύρια τόνοι πλαστικού είναι πιθανό να καταλήγουν σε ποτάμια σε παγκόσμια κλίμακα».

Επίσης τονίστηκε ότι «τα ποτάμια χρησιμοποιούνται ως δέκτες λυμάτων, γεγονός που τα βοηθά να διατηρούν την ποσότητα του νερού τους, αλλά μειώνει την ποιότητά του. Ταυτόχρονα, τα ποτάμια είναι δέκτες στερεών αποβλήτων και έχουν χαρακτηριστεί ως οι κύριες πηγές ρύπανσης από πλαστικά και μικροπλαστικά στη θάλασσα. Παρ' όλα αυτά, συνεχώς αυξανόμενες παρατηρήσεις υποδηλώνουν ότι τα περισσότερα πλαστικά μπορεί να συσσωρεύονται μέσα και γύρω από τα ποτάμια αντί να εξάγονται τελικά στη θάλασσα».

Συμπερασματικά, το 2015, η ερευνητική ομάδα «Χημείας Περιβάλλοντος» του Πανεπιστημίου Πατρών παρατήρησε πως «σε ποτάμι τα νερά κοντά στις πηγές είναι πιο τοξικά από τα νερά μετά τη χρήση τους από τη βιομηχανική ζώνη εξαιτίας της ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων γύρω από τις πηγές». Το 2023, μετά από τις καταστροφικές πλημμύρες λόγω

της κακοκαιρίας «Ντάνιελ», οι κάτοικοι απόθεσαν τα απορρίμματά τους γύρω από τα ποτάμια της Θεσσαλίας, με αποτέλεσμα πολλά πλαστικά και μικροπλαστικά να εξαπλωθούν στα καλλιεργήσιμα χωμάτα.

Η πλέον βιώσιμη λύση για την προστασία των ποταμών **είναι η πρόληψη της ρύπανσης των ποταμών από πλαστικά απορρίμματα**. Αυτή θα έχει ως συνέπεια καθαρό νερό, στρωτή ροή του και σωστή ανάπτυξη των οικοσυστημάτων με μεγαλύτερη βιοποικιλότητα. Αυτό ήταν επίσης κεντρική αναφορά της δικής μου τοποθέτησης στο συνέδριο της Κίνας.

«Καίγοντας» το μέλλον μας: Η Ελλάδα, η καύση απορριμμάτων και το παράδειγμα του Ηνωμένου Βασιλείου

Καθώς η ελληνική κυβέρνηση εξετάζει το ενδεχόμενο να προχωρήσει τα αμέσως επόμενα χρόνια στην κατασκευή **έξι εργοστασίων καύσης** απορριμμάτων για παραγωγή ενέργειας, είναι σημαντικό να αναλογιστούμε τις σοβαρές συνέπειες που μπορεί να έχει αυτή η πρακτική στο περιβάλλον, αλλά και όχι μόνο. **Η εμπειρία του Ηνωμένου Βασιλείου** αποτελεί ένα τρανταχτό παράδειγμα των κινδύνων, αλλά και του αδιέξοδου που προκαλεί η πρακτική αυτή. Σύμφωνα με **πρόσφατη ανάλυση του BBC**, κι έπειτα από έρευνα συνολικά 5 ετών, η καύση απορριμμάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι πλέον και αποδεδειγμένα η πιο ρυπογόνα μέθοδος παραγωγής ενέργειας, παράγοντας μάλιστα τις ίδιες ακριβώς ποσότητες εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου με κάθε ένα από τα εργοστάσια άνθρακα που πρόσφατα έκλεισαν στη χώρα.

Το γεγονός αυτό είναι εξαιρετικά ανησυχητικό, ιδιαίτερα σε μια εποχή που ο παγκόσμιος στόχος που έχει τεθεί είναι η άμεση μείωση των εκπομπών αυτών, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κλιματική κρίση.

Η καύση δεν αποτελεί μια βιώσιμη εναλλακτική

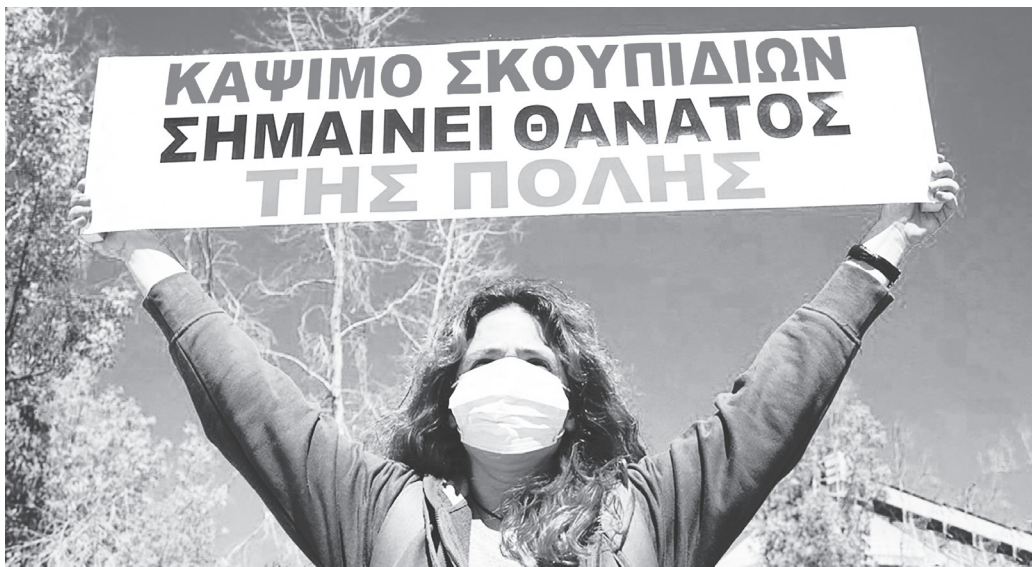
Οι μονάδες καύσης απορριμμάτων παρουσιάζονται συχνά από τις κυβερνήσεις και τις επιχειρήσεις του κλάδου ως μια «πράσινη» και βιώσιμη εναλλακτική λύση έναντι των χώρων υγειονομικής ταφής. Η πραγματικότητα, όμως, είναι πολύ διαφορετική. Η καύση απορριμμάτων, και ειδικά των πλαστικών, που παράγονται από ορυκτά καύσιμα, απελευθερώνει τεράστιες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), γεγονός που επιδεινώνει την κλιματική αλλαγή, καθιστώντας την πρακτική αυτή τη χειρότερη μέθοδο παραγωγής ενέργειας.

Καθώς η Ελλάδα δεν σχεδιάζει την κατάργηση του κάδου των σύμμεικτων απορριμμάτων, είναι αναπόφευκτο ότι στα εργοστάσια καύσης θα καταλήγουν μεγάλες ποσότητες πλαστικών, αυξάνοντας ακόμη περισσότερο τις εκπομπές ρύπων και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ενδεικτικά, σύμφωνα με την ανάλυση του BBC, η καύση πλαστικών παράγει **175 φορές περισσότερο CO₂** σε σύγκριση με την, έτσι κι αλλιώς περιβαλλοντικά επιβλαβή, απόρριψή τους σε χώρους υγειονομικής ταφής.

Στο πλαίσιο αυτό, επιστήμονες και ειδικοί φορείς ζητούν την πλήρη απαγόρευση της κατασκευής νέων μονάδων καύσης, τονίζοντας ότι η πρακτική αυτή είναι καταστροφική για το κλίμα, αντίθετη με τους παγκόσμιους στόχους για την κλιματική κρίση, αντίθετη και της αρχής «**μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης**» της ΕΕ.

Όταν η καύση σκουπιδιών γίνεται καθημερινός εφιάλτης

Η εμπειρία των κατοίκων κοντά σε εργοστάσια καύσης απορριμμάτων αποκαλύπτει την

ανυπολόγιστη επιβάρυνση που υφίστανται και **η περίπτωση στο Runcorn του Ηνωμένου Βασιλείου**, είναι χαρακτηριστική. Εκεί λειτουργεί το μεγαλύτερο εργοστάσιο καύσης απορριμμάτων της χώρας, με σοβαρές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Οι κάτοικοι καταγγέλλουν τη συνεχή παρουσία εντόμων, αρουραίων, έντονης δυσσομίας και θορύβου, που καθιστούν τη διαβίωσή τους αφόρητη. Επιπλέον, πολλές από τις εγκαταστάσεις καύσης βρίσκονται σε περιοχές κοινωνικο-οικονομικά υποβαθμισμένες, εντείνοντας τις ανισότητες.

Συνηθίζεται άλλωστε, η πλειονότητα αυτών των μονάδων να βρίσκεται σε φτωχές κοινότητες, που έχουν 10 φορές περισσότερες πιθανότητες να φιλοξενούν τέτοιες εγκαταστάσεις σε σχέση με τις πλουσιότερες περιοχές. Η Ελλάδα δεν είναι εξαίρεση. Οι μονάδες καύσης που προτείνει το ΥΠΕΝ έχουν προταθεί σε περιοχές όπως **η Πτολεμαίδα, ο Βόλος, η Φυλή και πιθανόν η Μεγαλόπολη** — τόποι που ήδη φέρουν βαρύ ιστορικό περιβαλλοντικών φορτίων από βιομηχανική δραστηριότητα και μακροχρόνια ρύπανση.

Η συγκέντρωση επιβαρύνσεων σε αυτές τις κοινότητες δεν είναι απλώς στατιστικό στοιχείο. Μιλάμε για πραγματικές συνέπειες στην υγεία, την ποιότητα ζωής και τις οικονομικές δυνατότητες πόλεων και κατοίκων. Όπως έχει ήδη επισημανθεί στις τοπικές αντιδράσεις, η έλλειψη διαφάνειας, οι ανεπαρκείς μετρήσεις και οι περιορισμένες διαδικασίες δημόσιας συμμετοχής εντείνουν την ανησυχία και την αίσθηση αδικίας.

Η οικονομική παγίδα της καύσης και ο πολλαπλός κίνδυνος για την Ελλάδα

Πέρα από τις περιβαλλοντικές συνέπειες, η καύση οδηγεί τις τοπικές δημοτικές αρχές της χώρας και σε ένα παράδοξο **οικονομικό αδιέξοδο**: οι τοπικές αρχές παγιδεύονται σε πολυετή συμβόλαια με εταιρείες διαχείρισης απορριμμάτων, που τους υποχρεώνουν να στέλνουν συγκεκριμένες ποσότητες σκου-

πιδιών προς καύση. Αυτά τα συμβόλαια, γνωστά ως «**παραδώστε ή πληρώστε**» (**deliver or pay**), εμποδίζουν τους δήμους να μειώσουν τα απορρίμματα μέσω διαλογής στην πηγή, ανακύκλωσης ή άλλων βιώσιμων λύσεων, καθώς αντιμετωπίζουν τεράστια οικονομικά πρόστιμα αν δεν εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους αναφορικά με τις συγκεκριμένες ποσότητες των απορριμμάτων που στέλνονται για καύση.

Αυτή τη στιγμή, η Ελλάδα παραμένει ουραγός στην Ευρώπη στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων, με το συντριπτικό ποσοστό (>80%) των απορριμμάτων να καταλήγει σε χώρους υγειονομικής ταφής, παρά τις πιέσεις της Ε.Ε. για υιοθέτηση πιο βιώσιμων πρακτικών και παρά το γεγονός ότι πλέον είναι σε λειτουργία αρκετές μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων.

Παράλληλα, ενώ ο κυβερνητικός σχεδιασμός περιλαμβάνει τη δημιουργία έξι νέων μονάδων καύσης, αυτές δεν συνοδεύονται από σαφείς δεσμεύσεις για μείωση των αποβλήτων ή αύξηση της ανακύκλωσης. Το χειρότερο σενάριο είναι η Ελλάδα να παγιδευτεί σε μια ρυπογόνα μορφή παραγωγής ενέργειας, που θα τη δεσμεύσει οικονομικά και περιβαλλοντικά, σε μια εποχή που η Ευρώπη πραγματοποιεί αργά, αλλά σταθερά, στροφή προς πιο καθαρές και βιώσιμες λύσεις.

Ρόσσυ Σιμεόνοβα,
συνεργάτιδα προγραμμάτων διαχείρισης
αποβλήτων WWF

**Το άρθρο δημοσιεύτηκε αρχικά στο
CNN.gr**

Επιμέλεια-επιλογή κειμένων: Παναγιώτης Χαλούλος
<http://users.sch.gr/pchaloul/>
<https://pchaloul.blogspot.com/>

Η φύση στα τραγούδια του Μάνου Χατζιδάκι

«Κάθε κήπος έχει μια φωλιά για τα πουλιά - κάθε δρόμος έχει μια καρδιά για τα παιδιά.»

Μα κυρά μου εσύ σαν τι να λες με την αυγή - και κοιτάς τ' αστέρια που όλο πέφτουν σαν βροχή...»

(«Οδός ονειρών», στίχοι: Μάνος Χατζιδάκις)

Στις 23 Οκτωβρίου συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από τη γέννηση του μεγάλου Έλληνα συνθέτη Μάνου Χατζιδάκι (γεννήθηκε στην Ξάνθη, 23 Οκτ. 1925).

Παρούσα η φύση με τα στοιχεία της σε πλήθος τραγουδιών του Μάνου. Ο Χατζιδάκις άντλησε έμπνευση από τη φύση, τη θάλασσα και το ελληνικό τοπίο γενικότερα, για να δημιουργήσει μουσική με στίχους που έχουν έντονα ελληνική ατμόσφαιρα. Εικόνες της φύσης, όπως ο ουρανός, το νερό, τα δέντρα και τα λουλούδια, οι μυρωδιές, λειτουργούν ως μεταφορές για τον κύκλο της ζωής, της γέννησης, της αγάπης για τη ζωή, του έρωτα μεταξύ δύο ανθρώπων, της φθοράς και του θανάτου. Τα τραγούδια του ενώνουν τον άνθρωπο με τη φύση, από την οποία στη σύγχρονη εποχή απομακρυνόμαστε, δυστυχώς, και αρκετά νωρίς, πριν ακόμα πληροφορηθούμε και ευαισθητοποιηθούμε περί οικολογίας, ρύπανσης και καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος, εκείνος, ο ευαίσθητος και πάντα

μπροστά από την εποχή του με τον ρηξικέλευθο τρόπο σκέψης του, μελοποιεί στίχους του Νίκου Γκάτσου «Ο εφιάλτης της Περσεφόνης» για την περιβαλλοντική καταστροφή στην περιοχή της Ελευσίνας*:

«Εκεί που φύτευνε φλισκούνι κι άγρια μέντα κι έβγαζε η γη το πρώτο της κυκλάμινο

τώρα χωριάτες παζαρεύουν τα τσιμέντα και τα πουλιά πέφτουν νεκρά στην υψικάμινο.

Εκεί που σμίγανε τα χέρια τους οι μύστες ευλαβικά πριν μπουν στο θυσιαστήριο

τώρα πετάνε τ' αποτοίγαρα οι τουρίστες και το καινούριο πάν να δουν διυλιστήριο.

Εκεί που η θάλασσα γινόταν ευλογία κι ήταν ευχή του κάμπου τα βελάσματα

τώρα καμίνια κουβαλάν στα ναυπηγεία άδεια κορμιά σιδερικά παιδιά κι ελάσματα.

Κοιμήσου Περσεφόνη στην αγκαλιά της γης στου κόσμου το μπαλκόνι ποτέ μην ξαναβγείς»

* Στην Ελευσίνα λατρευόταν η Περσεφόνη και η μητέρα της Δήμητρα (Ελευσίνα Μυστήρια)

Ο Μάνος Χατζιδάκις ήταν πρώτα ποιητής, οι στίχοι του είναι πραγματικά ποιήματα, αλλά και η μουσική του είναι πραγματική ποίηση. Είτε δικούς του στίχους μελοποίησε είτε του στενού συνεργάτη του και φίλου του Νίκου Γκάτσου ή άλλων, τα τραγούδια του είναι γεμάτα από εικόνες της φύσης, ομορφιά και ευ-

αισθησία.

«Κυπαρισσάκι είν' αφηλό - το παλικάρι π' αγαπώ - κι είν' αφηλό τόσο αφηλό - που 'χει αγκαλιά τον ουρανό»: Με το υποκοριστικό «κυπαρισσάκι» ο στίχος αναφέρεται με τρυφερότητα στο αγαπημένο πρόσωπο, παλικαράκι λυγρό! «Κυπαρισσάκι λυγρό ξάφνου - πηδάει μες στο χορό...»: Με το υποκοριστικό «κυπαρισσάκι» ο στίχος αναφέρεται με τρυφερότητα στο αγαπημένο πρόσωπο, παλικαράκι λυγρό!

«Κυπαρισσάκι λυγρό ξάφνου πηδάει μες στο χορό...»

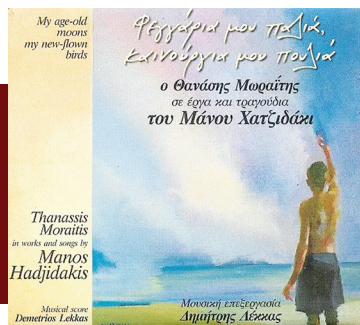
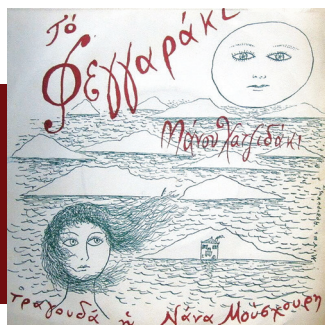
«Το πέλαγο είναι βαθύ»: Ο έρωτας παρομοιάζεται με το πέλαγο, όπως τα βαθιά συναισθήματα: «κι η αγάπη είναι μεγάλη». Το πέλαγο γίνεται πληγή ανεκπλήρωτου πόθου: «είναι παιδί, τρέχει και δεν το φθάνω - είναι γλυκό, χάδι μαζί και δάκρυ». Μα, και η θάλασσα για τους ναυτικούς αυτό δεν είναι; Μια μεγάλη αγάπη, μια «θάλασσα πλατιά», που και δάκρυα μπορεί να προκαλέσει. Στη θάλασσα κολυμπάς, πλέεις ή ναυαγείς και βυθίζεσαι, πνίγεσαι, όπως μπορεί να συμβεί και με τον έρωτα!

Αλλά και «Το φεγγάρι είναι κόκκινο - το ποτάμι είναι βαθύ...»: Με ντροπαλό ή φλογισμένο το πρόσωπο το αγόρι-φεγγάρι θα πέσει στο βαθύ ποτάμι του έρωτα: «Το φεγγάρι πήγε κι έπεσε - στο ποτάμι το βαθύ»!... Κι ένα «κάτασπρο πουλί» η αγάπη της η αγνή στα χέρια του, που καθρεφτίζεται στο ποτάμι το γαλάζιο, σαν τον όμορφο καθαρό ουρανό! «Το φεγγάρι είναι πράσινο» στο χρώμα της χλόης, της ζωντανής φύσης κι η πρόσκληση:

«έλα αγάπη μου και χόρεψε ίσα μ' αύριο το πρωί»!

«Μια βάρκα ήταν μόνη της σε θάλασσα γαλάζια - κι ήτανε κι ένας γλάρος με ολόλευκα φτερά - κι όλο την κοντοζύγωνε για να της κάνει νάζια - και τις φτερούγες του έβρεχε στα γαλανά νερά». Πόσο όμορφες εικόνες γεμάτες ευαισθησία με τη βάρκα-γυναίκα «που της φιλούσε ο γλάρος το κατάλευκο πανί», κι άλλη εικόνα «ένα γεράνι κόκκινο λουλούδι σε στη γλάστρα» στη συνέχεια και «μια πεταλούδα που πετούσε σαν τρελή», αυτή «η ξελογιάστρα» του ...ψιθύρισε, «και κείνο εκοκκίνισε ακόμα πιο πολύ»!

Μικρό δείγμα, λόγω περιορισμένου χώρου, τα παραπάνω από τα τραγούδια του μεγάλου συνθέτη σε μελοποιημένη ποίηση. Παραθέτουμε και μερικά όμορφα εξώφυλλα δίσκων του Μάνου Χατζιδάκι με εικόνες από τη φύση.

Α-σήμαντοι δρόμοι, Α-σήμαντη πόλη;

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟ_ΤΟΠΙΑΣ

Μετά τη δημόσια παρέμβασή μας για το θέμα της διαχείρισης των δημόσιων χώρων της Πάτρας από πλευράς καθαριότητας, που βρήκε σημαντική ανταπόκριση, προχωρούμε σε μια ακόμη παρέμβαση, που αφορά στην εικόνα και την καθημερινή λειτουργικότητα της πόλης μας.

Στην Πάτρα η **σήμανση των οδών** σε ό,τι αφορά την ονομασία τους και τους αριθμούς των κατοικιών είναι πολύ κάτω οποιουδήποτε ανεκτού στάνταρ, και καμιά κίνηση δε βλέπουμε να γίνεται για να βελτιωθεί.

Το φαινόμενο δεν αφορά μόνο οδούς σε περιφερειακές συνοικίες, αλλά ακόμη και βασικούς δρόμους του πολυσύχναστου ιστορικού κέντρου της πόλης, όπως η Γούναρη, η Καραϊσκάκη, η Κανακάρη και άλλες. Μπορεί να προχωρήσεις για δύο, τρία ή και παραπάνω οικοδομικά τετράγωνα και σε καμία γωνία να μη δεις γραμμένο το όνομα της οδού, όπως και τους αριθμούς των οικοδομημάτων.

Χειρότερη εικόνα υπάρχει σε άλλους δρόμους π.χ. την Παπαναστασίου, όπου μπορείς να μάθεις πού βρίσκεσαι μόνο μέσω ...google maps! Το φαινόμενο αυτό δεν παραπέμπει σε ευρωπαϊκή πόλη, την τρίτη πόλη της χώρας, μια πόλη με μακρό, όσο καμία άλλη, νεωτερικό πο-

λεοδομικό και βιομηχανικό παρελθόν.

Για λόγους εικόνας πόλης, λειτουργικότητας και εξυπηρέτησης των πολιτών και των επισκεπτών, αλλά και ευθιξίας και υπερηφάνειας για την ιστορική της διαδρομή, οφείλουμε να κάνουμε κάτι αποτελεσματικό, για να πάψει η Πάτρα να χαρακτηρίζεται από δρόμους Α-σήμαντους.

Το λιγότερο οι πολίτες ιδιοκτήτες του οικοδομικού της πλούτου, τοποθετώντας αριθμούς όπου **λείπουν** και το περισσότερο **ο Δήμος Πατρέων, που οφείλει να υλοποιήσει ένα πλήρες πρόγραμμα** τοποθέτησης πινακίδων με τα ονόματα των δρόμων.

Μπορεί να υπάρχουν δυσκολίες ή αναμενόμενες καθυστερήσεις στην προμήθεια του υλικού κ.λπ., αλλά σήμερα βρισκόμαστε στην πλήρη αδιαφορία για το θέμα. Εμείς, οι ενεργοί πολίτες, μέλη της Κοινο_Τοπίας (www.koinotopia.gr) θεωρούμε το θέμα κάθε άλλο παρά δευτερεύον, ώστε να παραπέμπεται συνεχώς στις καλές δες.

Ζητούμε άμεση μελέτη του και προγραμματισμό της επίλυσής του, καθώς και διαμόρφωση κανόνων, για να μην ξηλώνονται από άγνοια ή αδιαφορία από κανέναν οι πινακίδες σήμανσης οδών και οι

αριθμοί των οικοδομημάτων.

Δεν είναι πολυτέλεια.

Δεν είναι ιδιοτροπία μας.

Είναι μια σοβαρή έλλειψη, που μειώνει την εικόνα μας και επιβάλλεται η αντιμετώπισή της.

Η Πάτρα κάθε άλλο παρά Α-σήμαντη είναι, δικαιούται να μην έχει δρόμους Α-σήμαντους!

Μύθοι των λουλουδιών

■ Νίκη Τσάμη

**Ελίχρυσος-
helichrisum,
αμάραντος**

Η αρχή του μύθου γράφεται στην Σικελία, από τον Οβίδιο. Από την Αίτνα πήγαζε ένας ποταμός-θεότητα, ο Άκης. Ο Άκης, όπως όλα, σχεδόν, τα ποτάμια, κατέβαινε παίζοντας, γουργουρίζοντας και γελώντας, χαϊδεύοντας πέτρες και ρίζες,

ποτίζοντας, απλόχερα, ό,τι βρισκόταν στο διάβα του, φυτά, ζώα και κουρασμένος μεν, ευτυχισμένος δε, έφτανε στα πεδινά όπου, σχεδόν, κοιμισμένος κατέληγε να ενωθεί με την Σικελική θάλασσα.

Για πολύ καιρό τα πράγματα κυλούσαν - κυριολεκτικά - ομαλά. Η ίδια χαρά και ευτυχία, νομίζοντας ότι αυτό ήταν το νόημα της ζωής. Ξαφνικά μια μέρα, την ώρα του δειλινού, γλυκά αποκαμωμένος αποχαιρετούσε την μέρα που έφευγε και προσμένοντας την ηρεμία και ξεκούραση της νύχτας, την αντίκρισε!

Ποια; Μια κόρη, μια κόρη του Ωκεανού, μια Νηρηίδα. Το μάτι γούρλωσε, η νύστα έφυγε, ο ανδρισμός ξύπνησε.

- Καλησπέρα, όμορφη κόρη, είμαι ο Άκης.
- Καλησπέρα, ευγενικό νέε, είμαι η Γαλάτεια, λευκή σαν τον αφρό των κυμάτων.
- Και επίσης σαν τον αφρό των νερών μου...

Έρωτας με την πρώτη ματιά και για τους δυο και μια όμορφη ιστορία αγάπης ξεκίνησε.

Όμως δεν ήταν ο μόνος που ερωτεύθηκε την Γαλάτεια, ήταν και ο **Κύκλωπας Πολύφημος**. Όσο η Γαλάτεια ήταν μόνη, ας είχε αποκρούσει τον έρωτά του, έτρεφε ελπίδες, όταν όμως την είδε με τον Άκη, όταν διαπίστωσε την τρυφερότητα που εκείνος δεν θα ένιωθε ποτέ, παραλόγισε. Και νομίζοντας ότι εξαφανίζοντας τον

Άκη, θα κέρδιζε την Γαλάτεια, το έκανε το κακό. Με μια θεόρατη πέτρα τον καταπλάκωσε και «πάει το παλικάρι»!

Και φυσικά η Γαλάτεια, όχι δεν γύρισε να τον κοιτάξει, αλλά τον μίσησε.

Ολημερίς στην άκρη του ποταμού θρηνούσε την τόσο άδικα χαμένη της αγάπη. Τα δάκρυά της έσμιγαν με τα νερά του ποταμού. Και ξάφνου μια μέρα, βλέπει να φυτρώνει και να ανθίζει ένα φυτό, με σχεδόν χρυσά άνθη και που δεν θα μαραινόταν ποτέ. Ήταν ο **Ελίχρυσος**.

Κι από την Σικελία ο Ελίχρυσος ήρθε στα Κύθηρα και πολύ ευδοκίμησε και οι άνθρωποι τον είχαν αφιερώσει στην προστάτιδά τους την Αφροδίτη. Όταν δε ο Πάρης «έκλεψε» την Ελένη της Σπάρτης, εκείνη τον παρακάλεσε να ξεκουραστούν στα Κύθηρα, να προσφέρουν θυσία στην προστάτιδά τους την Αφροδίτη και να αλλάξει και τα υποδήματά της, γιατί εκείνα τα σανδάλια την είχαν «χτυπήσει».

Η Ελένη, ματαιόδοξη όπως ήταν, τον ρώτησε ποια είναι η πιο όμορφη, εκείνη ή η θεά; Βλέπετε, στην αναμπουμπούλα να ...«κλεφτεί», ξέχασε να πάρει τον μαγικό της καθρέφτη και ξέπεσε να ρωτάει εδώ και κει. Ο Πάρης, διπλωμάτης, πώς να τα βάλει με μια θεά και μάλιστα ευεργέτιδα και από την άλλη η αγαπημένη του, της έδειξε ένα άνθος ελίχρυσου και της είπε ότι τα μαλλιά της έχουν το ίδιο χρώμα και η ομορφιά της θα έμενε για πάντα αμάραντη.

Πάντως έχει και η Αμοργός τον δικό της αμάραντο-ελίχρυσο, που όμως είναι λευκός και σπάνιος.

Το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο έκανε δεκτή την αναφορά κατά του προγράμματος Antinero

ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Δεκτή έκανε η Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου την αναφορά 213 οργανώσεων και ενεργών πολιτών (μεταξύ των οποίων και η ΟΙΚΙΠΑ) σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος Antinero στη χώρα μας.

Σε ανακοίνωσή της η πληρεξούσιος δικηγόρος κ. Σοφία Παυλάκη αναφέρει:

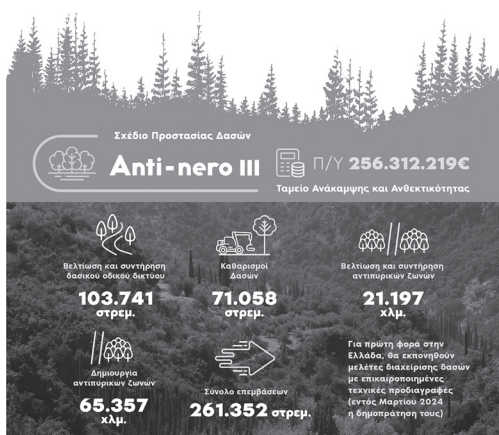
Με ιδιαίτερη τιμή και πλήρη δικαίωση, 213 περιβαλλοντικά σωματεία, συλλογικότητες και ενεργοί πολίτες από κάθε γωνιά της χώρας ενημερώνουμε ότι σύμφωνα με απάντηση του Προέδρου της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου **κ. Bogdan Rzońca**, έγινε **στο σύνολό της αποδεκτή** η αναλυτική αναφορά μας για το πρόγραμμα Antinero.

Την εν λόγω αναφορά είχαμε καταθέσει τον περασμένο Μάιο ενώπιον της Επιτροπής Αναφορών, συνοδευόμενη από δύο συμπληρωματικές αναφορές σχετικές με **βαρύτατες παραβιάσεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας σε οικοτόπους και δάση** και για διοικητικές αυθαιρεσίες που συντελέστηκαν στο πλαίσιο του Antinero το καλοκαίρι του 2025.

Όπως επισημαίνεται στην απάντηση του Προέδρου της Επιτροπής, η αναλυτική αναφορά μας εξετάστηκε και έγινε **πλήρως αποδεκτή** για το σύνολο των καταγγελλομένων παραβιάσεων της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτήν, κυρίως της **οδηγίας 2001/42** για τα Προγράμματα, της **οδηγίας 93/43** για τους οικοτόπους, της μη νόμιμης εξαίρεσης των έργων του προγράμματος από τη νομοθεσία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, τις παράνομες κατατμήσεις έργων κ.ά.

Η αναφορά μας ήταν τεκμηριωμένη με κατάλληλα νομικά επιχειρήματα, έγγραφα και αδιάσειστα στοιχεία από ένα πλούσιο αποδεικτικό υλικό που θέσαμε υπό όψιν των αρμοδίων Ευρωπαϊκών αρχών από την εφαρμογή του προγράμματος σε δάση και οικοτόπους της χώρας. Όπως επίσης αναφέρεται, η υπόθεση κρίθηκε παραδεκτή, δεδομένου ότι το θέμα που τίθεται με αυτήν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας της για το **περιβάλλον** και τις **δημόσιες συμβάσεις** από τα κράτη μέλη.

Σύμφωνα περαιτέρω με την απάντηση του Προέδρου της Επιτροπής, η υπόθεση ήδη **παράπεμφθηκε αυτεπάγγελα** από το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία καλείται να διεξαγάγει **προκαταρκτική έρευνα** επί του θέματος, αλλά και προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Κλίματος και Ασφάλειας των Τροφίμων (ENVI) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις δέουσες δικές της ενέρ-

Ελλάδα 2.0

γεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της, ενώ ήδη η υπόθεση έχει ενταχθεί στην ημερησία διάταξη επικείμενης συνεδρίασης της Επιτροπής Αναφορών του ευρωκοινοβουλίου ως **«κατεπείγουσα»**.

Στην απάντηση μνημονεύεται και η Κοινοβουλευτική ερώτηση υπό στοιχ. E-002676/27.11.2024 που είχε κατατεθεί για το πρόγραμμα.

Ευχαριστώντας όλους όσους στήριξαν με κάθε τρόπο και εξακολουθούν να στηρίζουν την προσπάθεια αυτή, συνεχίζουμε δυναμικά μέχρι να δικαιωθούν οι αγώνες μας, στους οποίους έχουμε πλέον με το μέρος μας και την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση με τα θεσμικά της όργανα, που δέχτηκε όλους τους ισχυρισμούς μας για τη συστηματική παραβίαση της νομοθεσίας της από την εφαρμογή «του προγράμματος της καταστροφής» των ελληνικών δασών και οικοτόπων.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Θυμίζουμε ότι η αναφορά - αίτηση λήψης μέτρων απεστάλη την 22/5/2025 εκ μέρους του «Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας» από κοινού με 212 ενεργούς πολίτες, περιβαλλοντικές οργανώσεις και φορείς. Με αυτήν καταγγέλλονται προς διερεύνηση **σοβαρές παραβιάσεις της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Προγράμματος «AntiNero I-II-III»**, το οποίο εφαρμόζεται στη χώρα μας από το 2022 για

την πυροπροστασία του συνόλου των δασών, οικοτόπων του δικτύου Natura 2000 και Σημαντικών Περιοχών για τα Πτηνά (ΣΠΠ) που έχουν δασικό χαρακτήρα, καθώς και των κοινοχρήστων χώρων αστικού πρασίνου, επί των οποίων εφαρμόζεται η δασική νομοθεσία (άλση, πάρκα κ.ά.).

Οικολογική βλάβη και καταστροφή

Το πρόγραμμα AntiNero αντιμετωπίζει αντιεπιστημονικά το σύνολο των δασών της χώρας με τα ίδια κριτήρια, μολονότι η Ελλάδα είναι μία χώρα με έντονες διαφοροποιήσεις στο τοπίο, στο κλίμα και στο ανάγλυφό της. Εφαρμόζεται στα δάση και στους οικοτόπους όλης της χώρας σε απολύτως **ακατάλληλη εποχή**, την άνοιξη, οπότε τα δένδρα ανθοφορούν και τα ζώα και τα πτηνά αναπαράγονται με αποτέλεσμα τη βάνουση καταστροφή της βιοποικιλότητας ή και το καλοκαίρι εν μέσω ακραίου καύσωνα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ανάμεσα στις προσφεύγουσες οργανώσεις είναι και η **Οικολογική Κίνηση Πάτρας** η οποία είναι η **πρώτη οργάνωση** που εντόπισε τα σοβαρότατα λάθη στο σχεδιασμό και την εφαρμογή του ANTINEPO, στην περίπτωση των ευαίσθητων δασών, αμμοθινικού υποστρώματος του Καΐαφα και της Νότιας Στροφυλιάς στην Ηλεία.

Διαπιστώσαμε, ειδικότερα, πλήρη αγνόηση των επιπτώσεων στην πανίδα, τόσο στο μελετητικό όσο και στο επίπεδο της εφαρμογής, που, δυστυχώς, οδήγησαν σε **βαριά πλήγματα στην ερπετοπανίδα** της περιοχής, ιδιαίτερα στο σπάνιο και προστατευόμενο είδος του **αφρικανικού χαμαιλέοντα**, που, ως την εφαρμογή του ANTINEPO, ανθούσε εκεί.

Παρόμοια προβλήματα παρουσιάστηκαν και τεκμηριώθηκαν και σε άλλες δασικές περιοχές της χώρας. Ελπίζουμε η διαδικασία στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να οδηγήσει σε λύσεις πυροπροστασίας, που να σέβονται τα οικοσυστήματα και να πετυχαίνουν την αναγκαία πρόληψη χωρίς να πλήττεται η λειτουργικότητά τους, ιδιαίτερα οι ευαίσθητες μορφές της πανίδας.

‘Όχι στις εύκολες “λύσεις” για τη λειψυδρία!

Την εκτροπή των ποταμών **Κρικελιώτη** και **Καρπενησιώτη** της Ευρυτανίας προς τον Εύηνο και από εκεί την διοχέτευση του νερού στην Αττική, για ενίσχυση του Δικτύου της ΕΥΔΑΠ, ανακοίνωσε πρόσφατα ο αρμόδιος υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Παπασταύρου, προκειμένου, όπως εκτιμά η κυβέρνηση, να αντιμετωπιστεί το θέμα της λειψυδρίας στην Αττική των σχεδόν 4 εκατομμυρίων σε ορίζοντα 30ετίας.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις του υπουργού, «Από το 2022, η μείωση των αποθεμάτων αγγίζει περίπου τα 250 εκατ. κυβικά μέτρα ανά έτος. Επιπλέον, σημειώνεται μείωση των βροχοπτώσεων κατά περίπου 25%, αύξηση της ετήσιας εξάτμισης κατά περίπου 15% και αύξηση της κατανάλωσης κατά περίπου 6%. Διανύουμε, μάλιστα, το δεύτερο πιο σημαντικό επεισόδιο έμμονης ξηρασίας των τελευταίων δεκαετιών».

Δεν τα αμφισβητούμε αυτά. Οφείλονται στην κλιματική αλλαγή που χτυπάει τις μεσογειακές χώρες, μάλιστα περισσότερο και ταχύτερα από ό,τι τις βορειότερες. Αλλά το τελευταίο στοιχείο, η αύξηση της κατανάλωσης κατά 6%, ΔΕΝ οφείλεται στην κλιματική αλλαγή. Είναι η παράμετρος που μπορούμε ως κοινωνία και οικονομία να επηρεάσουμε, αν φυσικά το θελήσουμε, αν το θέσουμε σε προτεραιότητα, αν η πολιτική μας νοοτροπία μάς οδηγεί εκεί.

Η νοοτροπία που λέει ότι έχω αυξημένες ανάγκες υδροδότησης στην Αττική, επομένως αφαιρώ και τους τελευταίους υδάτινους ποτάμιους πόρους της Δυτικής και της Στερεάς Ελλάδας, είναι ΑΔΙΕΞΟΔΗ.

Χωρίς έλεγχο της κατανάλωσης, προσπαθούμε να βγάλουμε νερό από το πηγάδι με καλάθι από καλάμι. Ειδικότερα είχε παλιότερα ψηφιστεί και εφαρμοστεί ο νόμος 2118/1993 «Μέτρα για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας», με τις διατάξεις του οποίου επιβλήθηκαν στο σύνολο της χώρας περιοριστικά μέτρα κατανάλωσης νερού, τα οποία αργότερα αναστάλησαν από 1.3.1995 με την ΚΥΑ Δ16γ/07/164/Γ/24.2.1995 (ΦΕΚ Β' 137/1.3.1995), διότι απέδωσαν (!) και η λειψυδρία (τότε) αντιμετωπίστηκε, βοηθώντας και του γεγονότος ότι η κλιματική αλλαγή ήταν μακράν λιγότερο έντονη από ό,τι σήμερα, 32 χρόνια μετά.

Όσο και να θέλαμε να πούμε ένα μπράβο στην κυβέρνηση για την ανάδειξη του θέματος της επερχόμενης αυξημένης λειψυδρίας και την απόφαση να ληφθούν μέτρα, η κραυγαζούσα μονομέρειά τους δεν μας το επιτρέπει.

Χωρίς να μπουν καν στο τραπέζι τα επιτυχημένα την δεκαετία του 90 μέτρα (που προέ-

βλεπαν κλιμακωτή χρέωση, πρόστιμα, έλεγχο υπερβολικών χρήσεων, όπως πισίνες, πότισμα κήπων σε αστικές περιοχές, πλύσιμο πεζοδρομίων, αυτοκινήτων και άλλα συναφή), αποφασίζεται η διάθεση μισού δις, για να αφαιρεθούν από τα οικοσυστήματα της Στερεάς και της Δυτικής Ελλάδας τα νερά δύο ποταμών από τους τελευταίους σημαντικούς σε παροχή, του Καρπενησιώτη και του Κρικελιώτη, με την υπόσχεση πρόβλεψης “**οικολογικής παροχής**”.

Η εμπειρία από τον σεβασμό των ως τώρα προβλεπόμενων οικολογικών παροχών στα οικοσυστήματα που εξαρτώνται από τις παροχές του Μόρνου και του Εύηνου δεν είναι ενθαρρυντική.

Η πολιτική για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας είναι απαραίτητη. Πρέπει όμως να ΞΕΚΙΝΑΕΙ από την **εξοικονόμηση με δραστικά μέτρα**, την αξιοποίηση επίσης των “γκρίζων” νερών (τελική παροχή των βιολογικών καθαρισμών) για πότισμα πάρκων, αλσών ακόμη και κήπων στις αστικές περιοχές, να προχωρεί με συνολικά προγράμματα αντιμετώπισης των (τεράστιων) διαρροών των δικτύων, με χρήση και των σύγχρονων ψηφιακών μεθόδων άμεσου εντοπισμού τους, και μόνο, αν αυτά δεν αποδειχτούν αρκετά, να εξετάζεται η ΜΕΡΙΚΗ υδροληψία από ως τώρα αδιατάρακτους ποταμούς.

Η νοοτροπία “μη θίξουμε τη νιρβάνα” της μερίδας εκείνης των καταναλωτών που δεν έχουν αίσθηση του ΠΕΠΕΡΑΣΜΕΝΟΥ του φυσικού πόρου που λέγεται πόσιμο νερό, είναι βαρύ λάθος.

Αντί για την εκτροπή των τελευταίων αδιατάρακτων φυσικών ποταμών της Στερεάς και της Δυτικής Ελλάδας, επιβάλλεται προτεραιότητα στα μέτρα εξοικονόμησης, αντιμετώπισης διαρροών, αξιοποίησης “γκρίζων” νερών.

Οι περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Στερεάς Ελλάδας οφείλουν να ορθώσουν το ανάστημά τους υπέρ των ορθών προτεραιοτήτων, όχι σε λογική τοπικισμού, αλλά υπεράσπισης της μόνης μακροχρόνια βιώσιμης υδατικής πολιτικής: εκείνης που βάζει την **ορθολογική χρήση του πόσιμου νερού** ΠΡΙΝ από κάθε επιλογή αφαίρεσης και των τελευταίων υδάτινων παροχών από τα φυσικά οικοσυστήματα.

Απαιτείται σθεναρή αντίδραση, με τεκμηρίωση και εξάντληση κάθε νομικής δυνατότητας και περιμένουμε να τη δούμε. Η κατάργηση του Κρικελιώτη και του Καρπενησιώτη ως φυσικών ποταμών ΔΕΝ θα χρειαστεί, αν επενδύσουμε ΠΡΩΤΑ στην εξοικονόμηση.

Γιώργος Κανέλλης

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΟΜΟΦΩΝΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ Δ.Σ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Για τον Δήμο Καρπενησίου, η συζήτηση αυτή δεν αποτελεί απλώς τεχνικό ή υδρολογικό ζήτημα, αλλά βαθιά κοινωνική υπόθεση, καθώς οι ποταμοί Καρπενησιώτης και Κρικελιώτης **αποτελούν πηγή ζωής, φυσικό κεφάλαιο και αναπόσπαστο τμήμα της ιστορίας και της ταυτότητας του τόπου μας.**

Οι ποταμοί έχουν καθορίσει τον χαρακτήρα της Ευρυτανίας επί αιώνες, έχουν διαμορφώσει το τοπίο και το μικροκλίμα, στηρίζουν τη βιοποικιλότητα, την κτηνοτροφία και τον ήπιο τουρισμό, ενώ αποτελούν σημείο αναφοράς για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της περιοχής.

Ο Δήμος Καρπενησίου υπερασπίζεται το δικαίωμα των πολιτών να ζουν σε έναν τόπο με σεβασμό στη φύση και στους φυσικούς του πόρους. Οι ποταμοί Καρπενησιώτης και Κρικελιώτης είναι θεμελιώδες στοιχείο της φυσικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς και η προστασία τους αποτελεί υποχρέωση απέναντι στο Σύνταγμα, στο περιβάλλον και στις επόμενες γενιές.

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ: ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΓΚΑΛΑΠΑΓΚΟΣ!

Η φίλη μας Γιώγια Πολιτοπούλου τα επισκέφτηκε και μας τα παρουσιάζει:

Εκεί... που είσαι ένα μ' εκείνα τα όντα, δεν είσαι ανώτερο, ούτε κυρίαρχο. Σε δέχτηκαν στο χώρο τους και σκύβεις με σεβασμό, θαυμασμό και ταπεινότητα, μπαίνοντας σε αυτό το Ιερό της Φύσης.

Εκεί, που συνυπάρχουν αρμονικά όλα τα βασίλεια: φυτικό, ζωικό, ανθρώπινο, θεϊκό...

Πολλές φορές, όταν λέμε την λέξη «Παράδεισος», εννοούμε μια συνθήκη απίστευτης ομορφιάς, μια ιδανική συνθήκη ξεχωριστή για τον κάθε άνθρωπο. Προσωπικά, φαντάζομαι, πως ο πραγματικός παράδεισος είναι σαν τον **κήπο της Εδέμ**, όπου ζώα, φυτά και άνθρωποι είναι σε πλήρη αρμονία, συμβιώνοντας με ισότητα και σεβασμό σ' ένα τοπίο απαράμιλλης ομορφιάς.

Σ' έναν τέτοιο παράδεισο βρέθηκα κι εγώ...

Σ' έναν τόπο όπου δεν υπάρχει φόβος, μόνο **ειρήνη, ομορφιά και αρμονία**. Όπου τα ζώα είναι δίπλα σου, χωρίς να σε φοβούνται ή να σε απειλούν, προσφέροντάς σου απλόχερα μια εκστατική απόλαυση συμβίωσης. Κι εσύ, στέκεσαι έκθαμβος μπροστά σε αυτό το θαύμα, που θα μπορούσε να είναι η ζωή πάνω στη γη, πριν ο άνθρωπος αποφασίσει ότι πρέπει να κυριαρχεί.

Τα νησιά **Γκαλάπαγκος** βρίσκονται στον Ειρηνικό ωκεανό 1.369 χλμ. από την χώρα του Ισημερινού (Εκουαδόρ), όπου ανήκουν. Δεν είναι όλα τα νησιά κατοικήσιμα, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία του αρχιπελάγους έχει χαρακτηριστεί **Εθνικό Πάρκο** - με όλη τη σημασία της λέξης - από το 1959. Ήταν το πρώτο μέρος στον κόσμο που ταξινομήθηκε ως Παγκόσμια Κληρονομιά της Unesco. Το κεντρικό νησί, Santa Cruz, έχει 35.000 κατοίκους, ενώ τα υπόλοιπα κατοικήσιμα νησιά είναι τα Isabela, Floreana και San Cristobal, με λίγους αυτόχθονες.

Μόνιμη διαμονή επιτρέπεται μόνο στους ήδη υπάρχοντες, ενώ νέοι κάτοικοι είναι σχεδόν αδύνατον να πάρουν άδεια. Η συνθήκη αυτή, υποστηριζόμενη από τις Αρχές, αλλά και τους κατοίκους, σε συνδυασμό μ' έναν **αυστηρά ελεγχόμενο τουρισμό**, (πολλές προϋποθέσεις και άδειες εισόδου), εξασφάλισαν την προστασία αυτής της μοναδικής χλωρίδας και πανίδας του αρχιπελάγους.

Στο ονειρικό αυτό μέρος, συναντάς μοναδικά και σπάνια είδη στο φυσικό τους περιβάλλον. Αμέτρητες **φώκιες** να ξαπλώνουν ή να κολυμπούν δίπλα σου, θαλάσσιες και χερσαίες **ιγκουάνες** και **χελώνες**, τροπικά ψάρια, μικροί **καρχαρίες**, **πελεκάνοι** και πολλών ειδών **πουλιά**, με σπανιότερα εκείνα με τα ...μπλε πόδια! Και σε μια εγγύτητα, που δεν ξέρω αν υπάρχει κάπου αλλού στο πλανήτη.

Έχω την αίσθηση ότι ο Δαρβίνος θα ήταν πολύ ευχαριστημένος βλέποντας τη φροντίδα και τον

σεβασμό που δείχνουν άνθρωποι του σήμερα, στο μέρος που τον ενέπνευσε, για να διατυπώσει αργότερα τη **θεωρία της εξέλιξης των ειδών...**

Άνθρωποι του σήμερα, με αγνή καρδιά, σαν το παρθένο τοπίο, στο οποίο έχουν την τύχη να κατοικούν. Άνθρωποι του σήμερα, που έχουν την οξύνοια να εκτιμούν τα δώρα της Φύσης και να παλεύουν για την διάσωσή τους.

Μακάρι να υπήρχαν κι άλλοι τέτοιοι άνθρωποι, κι άλλοι τέτοιοι τόποι, παραδεισένιοι, για να γεμίζει το μέσα μας και το γύρω μας με **αγάπη, ζωή και φως!**

